

PROMOVAREA CULTURII ANTREPRENORIALE ȘI FORMARE ANTREPRENORIALĂ ÎN MEDIUL DE AFACERI DIN JUDEȚUL SĂLAJ

GRANT POSDRU / 3.0 / 3.1 / G / 14195

CULTURĂ ANTREPRENORIALĂ *MATERIALE SOLICITATE DE CURSANȚI* **Lect.univ. dr. Borlea Nicolae Sorin**

✧ mai 2010 ✧

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial
Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013” „Investește în oameni!”

CULTURĂ ANTREPRENORIALĂ

MATERIALE SOLICITATE DE CURSANȚI

Lect.univ.dr. Borlea Nicolae Sorin

✧ mai 2010 ✧

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERȚ ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013” „Investește în oameni!”

NOTĂ:

În perioada contemporană, mediul în care operează întreprinderea este cel al unei economii într-o permanentă schimbare și caracterizată prin existența unei varietăți foarte largi de potențiali cumpărători, clienți și concurenți.

Indiferent de mărimea întreprinderii, mică, mijlocie sau mare, singurul determinant al succesului sau eșecului ei stă în mâinile clienților. Dacă orientarea întreprinderii nu este către clienți atunci nici cele mai bune strategii, nici conducerea cu cel mai bun spirit de inițiativă, nici chiar un buget promoțional nelimitat nu va reuși să garanteze succesul.

Pentru a cunoaște situația financiară a întreprinderii sale și a face o planificare corespunzătoare a aspectelor financiare, întreprinzătorul poate folosi unele tehnici de analiză financiară ușor de utilizat. În unele situații, aceste metode pot identifica dificultățile financiare ale întreprinderii, pentru a putea fi evitate din timp. Documentele financiare reflectă situația financiară a entității, însă nu oferă și soluția unei îmbunătățiri financiare.

Nu este suficient să se adune date financiare și să fie organizate în mod eficient, ci este necesară o analiză corespunzătoare a acestora, folosind tehnici precum: analiza punctului critic, analiza fluxului de casă și analiza în dinamică.

De aceea am elaborat un material suplimentar pentru a veni în sprijinul curanților, structurat în trei capitole din care unul l-am dedicat studiilor de caz și aplicațiilor practice care vor putea fi utile cursanților și după încheierea programului de pregătire.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

CUPRINS

1. DIAGNOSTICUL STĂRII FINANCIARE A ENTITĂȚILOR.....	5
1.1. Diagnosticul poziției financiare a entității	5
1.2. Diagnosticul structurii poziției financiare	5
1.3. Diagnosticul echilibrului poziției financiare	6
1.4. Diagnosticul performanțelor financiare	9
1.5. Diagnosticul structurii performanțelor financiare	11
1.6. Diagnosticul ratelor de profitabilitate	11
1.7. Diagnosticul fluxurilor de trezorerie.....	12
1.8. Diagnosticul ricurilor	13
2. ANALIZA PERFORMANȚEI ȘI RISCURILOR ÎNTREPRINDERII	15
2.1. Analiza performanțelor financiare	15
2.2. Analiza evoluției performanțelor financiare.....	16
2.3. Analiza ratelor de profitabilitate.....	17
2.4. Analiza ratelor de rentabilitate	19
2.5. Analiza ratelor bursiere	21
2.6. Analiza fluxurilor de trezorerie	22
2.7. Analiza riscurilor	26
3. STUDII DE CAZ.....	31

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

1. DIAGNOSTICUL STĂRII FINANCIARE A ENTITĂȚILOR

1.1. Diagnosticul poziției financiare a entității

Diagnosticul poziției financiare se poate defalca, în funcție de **obiectivele** urmărite în cadrul analizei poziției financiare în următoarele categorii de diagnostic ale poziției financiare parțiale astfel:

- a) Diagnosticul de ansamblu al poziției financiare:
 - Diagnosticul evoluției poziției financiare
 - Diagnosticul structurii poziției financiare
- b) Diagnosticul echilibrului poziției financiare:
 - Diagnosticul lichidității și solvabilității entității;
 - Diagnosticul capitalului de lucru;
 - Diagnosticul indicatorilor de activitate.

Informații despre aceste structuri financiare sunt oferite în principal de **Bilanț** dar în completare și celelalte elemente ale situațiilor financiare pot furniza informații utile relativ la aceste elemente. Este vorba despre componenta situațiilor financiare „Situația modificărilor capitalurilor proprii” precum și o parte importantă din notele explicative ca de exemplu: Nota 1 „Activele imobilizate”, Nota 2 „Provizioane”, Nota 3 „Repartizarea profitului”, Nota 5 „Situația creanțelor și datoriilor”, Nota 6 „Principii, politici și metode contabile”, Nota 9 „Exemple de calcul și analiză a principalilor indicatori economico-financiar”. O prezentare a acestor componente la situațiile

1.2. Diagnosticul structurii poziției financiare

Acest tip de analiză vine să surprindă mutațiile structurale survenite în cadrul componentelor poziției financiare (active, datorii, capital propriu), în cadrul unei analize a poziției financiare **pe verticală**.

În acest sens se calculează **ratele structurii poziției financiare**, mai concret ratele structurii activelor, datoriilor și capitalurilor (capitalurilor proprii). Acest rate pun în evidență caracteristice financiare ale entității cum ar fi: capacitatea activelor de a se transforma în lichidități, autonomia și independența financiară a entității, calitatea echilibrului financiar pe termen scurt și lung etc.

Diagnosticul structurii activelor

Diagnosticul structurii activelor depinde în foarte mare măsură de natura activității. În ramurile industriei grele și cele care solicită echipamente importante ca volum și costisitoare, ponderea imobilizărilor corporale este mult mai accentuată decât în sectorul comerțului. De asemenea ponderea stocurilor este mult mai accentuată în sectorul productiv unde viteza de rotație a

UNIUNEA EUROPEANĂ

 MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

 FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

 INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

 MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

 CAMERA DE COMERȚ ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

acestora este mai lentă decât în sectorul comerțului, deoarece aici durata de ședere a stocurilor în cadrul entității este cu mult superioară, implicată de durata procesului productiv.

Din motivele expuse mai sus este relativ greu să se găsească o rețetă de diagnostic general valabilă, însă vom încerca pe cât posibil plierea permanentă a concluziilor pe alternativele de naturi de activități existente.

Diagnosticul structurii activelor presupune calculul a două tipuri de *rate de structură ale activelor* :

- a) *Rate generale de structură ale activelor* determinate ca și raport între posturile de active immobilizate, active circulante, cheltuieli în avans în total active bilanțiere.
- b) *Rate interne de structură ale activelor* calculate ca și raport între elementele aflate la diferite nivele de reflectare în bilanț și elementele de active de la nivele superioare, cu grad de generalizare mai mare.

Chiar dacă vorbim de o analiză structurală ce implică deci o abordare pe verticală a analizei, nu se poate vorbi despre un diagnostic corect al unui anumit aspect economico-financiar analizat, dacă acesta nu este urmărit și ca tendință. Ca atare, și în acest caz vom aborda analiza ratelor de structură ale activelor pe diferite nivele și din punct de vedere al tendinței (trendului).

Analiza structurii pasivelor (datoriilor/capitalurilor proprii)

Datoriile împreună cu capitalurile proprii ale entității formează totalul resurselor de finanțare a activelor sau pasivele bilanțiere.

Analiza structurii pasivelor reflectă politica de finanțare a entității și evidențiază atât autonomia financiară a entității cât și modul de asigurare a resurselor în cadrul structurilor de capitaluri proprii, datorii pe termen scurt, datorii pe termen lung.

Diagnosticul ratelor structurii pasivelor vizează calculul a două mari categorii de rate de structură:

- a) *Ratele generale de structură ale pasivelor* care vizează aspecte privind gradul de dependență financiară;
- b) *Ratele interne de structură ale pasivelor* (ratele interne ale datoriilor și capitalurilor proprii) care pun în evidență modificările structurale în cadrul datoriilor și capitalurilor proprii ale entității.

1.3. Diagnosticul echilibrului poziției financiare

Într-o abordare generală, echilibrul financiar la nivelul poziției financiare poate fi exprimat prin egalitatea sau coincidența dintre *resursele financiare necesare* pentru îndeplinirea activelor și acțiunilor din plan și *posibilitățile de constituire a acestor resurse din surse proprii sau surse atrase*.

Abordările IFRS modifică esențial optica de abordare a echilibrului financiar realizat la nivelul poziției financiare exprimată în principal prin schema de Bilanț, în centrul atenției aflându-se acum *gestiunea resurselor controlate de entitate pe termen scurt*. De asemenea forma verticală a

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERȚ ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

schemei bilanțiere asigură premisele unei analize a echilibrului poziției financiare reflectat prin Bilanț, *în dinamică*.

În noul context al globalizării contabile, echilibrul financiar al poziției financiare reflectat prin Bilanț, capătă noi valențe și îmbracă după părerea noastră, următoarele **forme**:

a) Echilibrul financiar reflectat prin gradul de asigurare a capacității de plată a entității pe termen scurt în primul rând și apoi pe termen lung, cuantificat cu ajutorul **indicatorilor de lichiditate și solvabilitate**.

b) Deoarece în centrul activității se află activitatea de exploatare, un echilibru esențial este realizat la acest nivel prin indicatorul **capitalul de lucru**, indicator care apare de altfel și calculat în structurile bilanțiere (postul E). Pe un loc secundar apare activitatea de investiții-finanțare, un echilibru la acest nivel se realizează prin finanțarea investițiilor în primul rând pe seama surplusului de capital de lucru rezultat iar pentru diferența de finanțat se apelează la resursele proprii (capitalurile proprii ale entității). În optica IFRS, capitalurile proprii apar ca o sursă de finanțare *reziduală* și deci abordarea capitalurilor proprii ca reprezentând o primă opțiune de finanțare a investițiilor este cel puțin una perimată. Capitalurile proprii reprezintă, în actualele abordări, situația netă adică valoarea pe care a creat-o entitatea de-a lungul derulării activității sale, valoare obținută prin scăderea din totalul activelor a tuturor datoriilor entității.

Privind gestiunea la nivelul resurselor controlate de entitate, forma verticală a Bilanțului implică realizarea unui *echilibru financiar în dinamică*, un echilibru la acest nivel fiind pus în evidență prin utilizarea **ratelor de rotație** (rotația activelor, rotația creanțelor-clienți, rotația datoriilor-furnizori). Putem astfel să identificăm acest tip de echilibru ca și un echilibru realizat prin **indicatori de gestiune ai resurselor controlate de entitate sau indicatori de activitate**.

Diagnosticul lichidității și solvabilității entității

O primă formă de realizare a echilibrului financiar al entității este realizată prin asigurarea permanentă a capacității de plată a firmei, atât pe termen scurt cât și pe termen lung.

În sens general, lichiditatea și solvabilitatea financiară reprezintă capacitatea entității de a face față plăților scadente. *Lichiditatea* vizează capacitatea de plată *pe termen scurt* în timp ce *solvabilitatea* vizează *coordonatele pe termen lung*.

Diagnosticul lichidității financiare

Într-o formulare foarte simplă, lichiditatea financiară reprezintă capacitatea elementelor de active curente de a se transforma în lichidități pentru a face față datoriilor imediat scadente.

Conform IFRS, „lichiditatea se referă la disponibilitățile de numerar în viitorul apropiat, după luarea în calcul a obligațiilor financiare aferente acestei perioade”.(IFRS 2007, Cadrul general pentru întocmirea și prezentarea situațiilor financiare, par. 16).

Principalele forme ale lichidității financiare sunt:

1. *Lichiditatea curentă;*
2. *Lichiditatea imediată;*
3. *Lichiditatea efectivă.*

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

Diagnosticul solvabilității financiare

Într-o accepție generală, solvabilitatea financiară reprezintă capacitatea elementelor de active de a onora datoriile entității indiferent de exigibilitate. Riscul de insolvabilitate trebuie apreciat în strânsă legătură cu riscul de faliment sau de insolvență al entității.

Conform IFRS „solvabilitatea financiară se referă la disponibilitățile de numerar pe o perioadă mai lungă de timp în care urmează să se onoreze angajamentele financiare scadente”. (IFRS 2007, Cadrul general pentru întocmirea și prezentarea situațiilor financiare, par. 16).

Principalele modele ale solvabilității generale sunt:

1. *Solvabilitatea financiară generală;*
2. *Solvabilitatea exprimată sub forma ratelor de dependență financiară;*
3. *Solvabilitatea exprimată prin gradul de acoperire a dobânzilor.*

Diagnosticul capitalului de lucru

În contextul procesului de armonizare/convergență al contabilității românești la cerințele IFRS/Directive europene¹, realizarea unui echilibru financiar pe termen scurt, la nivelul activității de exploatare ocupă o poziție centrală în abordarea opticilor de realizare a echilibrului financiar.

În acest context schema de Bilanț vertical vine să răspundă nevoilor imediate ale unei analize care să permită astfel furnizarea de informații în primul rând pentru elaborarea politicilor la nivelul activității de exploatare. Politicile și strategiile aferente activității de investiții-finanțare decurg abia după ce au fost fundamentate cele privind activitatea curentă.

În optică contabilă dată de IFRS/Directive, echilibrul financiar la nivel poziției financiare reflectate prin Bilanț se realizează la nivelul utilizărilor și resurselor curente ale entității, calculând în acest scop indicatorul capitalul de lucru al entității. Pentru calculul capitalului de lucru avem în vedere o masă patrimonială cu caracter instabil care se rotește la intervale mai mici de 1 an, căreia îi corespund activele curente respectiv datoriile curente.

Capitalul de lucru (CL) sau Working Capital reprezintă activele curente rămase permanent la dispoziția entității adică acele active curente (ACR) care rămân după achitarea obligațiilor curente ale entității (DCR).

$$CL = ACR - DCR$$

Capitalul de lucru este pus în evidență printr-o *o prezentare explicită* în cadrul structurilor bilanțiere (poziția E), conform schemei bilanțiere aprobate prin O.M.F.P. nr. 1752/2005 sub denumirea de „Active circulante nete/Datorii curente nete”

¹ În contextul procesului actual de convergență contabilă, din nevoia de globalizare contabilă a piețelor de capital europene, Directivele contabile europene (Directiva a-IV- și Directiva –VII-a) au absorbit o parte substanțială din accepțiunile IAS/IFRS.

Diagnosticul gestiunii resurselor controlate

Analiza echilibrului financiar la nivelul poziției financiare se mai poate aborda din punct de vedere *dinamic* sub forma studierii relației dintre eforturile entității, exprimate prin intermediul resurselor controlate de entitate (elemente ale poziției financiare) și efectele acestor utilizări exprimate prin indicatori de flux (elemente de performanță financiară).

În acest mod se urmărește capacitatea entității de a gestiona cu succes resursele sale controlate și activitățile sale comerciale astfel încât acestea să genereze fluxuri de numerar pozitive care să asigure continuitatea activității entității și o creștere permanentă a valorii sale.

Acest obiect al analizei echilibrului financiar presupune calculul și analiza *indicatorilor de gestiune ai resurselor controlate* numiți și *indicatori de activitate*.

Conform reglementărilor contabile în vigoare (OMFP 1752/2005, Nota 9), *indicatorii de activitate* trebuie să pună în evidență informații cu privire la:

- a) viteza de intrare sau de ieșire a fluxurilor de numerar ale entității;
- b) capacitatea entității de a controla capitalul circulant și activitățile comerciale de bază ale entității.

După părerea noastră, indicatorii de activitate puși în evidență cu ajutorul vitezelor de rotație ai resurselor controlate de entitate reprezintă un instrument extrem de util al managerului în demersul său de a depista punctele slabe al gestionării resurselor și de a acționa asupra „vinovaților” de pe diferitele nivele ierarhice (director de aprovizionare, de producție, de marketing etc.), în scopul ameliorării rezultatelor.

Indicatorii de activitate au, în principal, la bază calculul vitezei de rotație a elementelor poziției financiare (P_{fi}) care poate fi exprimată :

➤ Ca număr de rotații $K_{P_{fi}} = \frac{CAN}{P_{fi}}$, caz în care arată numărul de rotații pe care îl fac elementele poziției financiare “i” pentru obținerea unui anumit nivel al cifrei de afaceri nete.

➤ Ca durată în zile a unei rotații $Dz_{P_{fi}} = \frac{P_{fi}}{CAN} \times 365$, caz în care arată durata teoretică (în zile) de înlocuire a întregului element al poziției financiare “i” din cifra de afaceri.

1.4. Diagnosticul performanțelor financiare

În înțelesul accepțiunilor IAS/IFRS, prin performanțe financiare se înțeleg **veniturile, cheltuielile și rezultatele financiare** ale unei entități economice.

Informații despre aceste structuri financiare sunt oferite în principal de **Contul de Profit și Pierdere** însă o parte din notele explicative vin să completeze informațiile privind performanțele entității.

În România, potrivit reglementărilor contabile în vigoare (O.M.F.P. nr. 1752/2005) s-au prevăzut note explicative obligatorii de întocmit care să furnizeze informații specifice privind performanțele entității. Este vorba în special de Nota 3 „Repartizarea profitului”, Nota 4 „Analiza

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

rezultatului din exploatare” și Nota 9 „Exemple de calcul și analiză a principalilor indicatori economico-financiar” însă și celelalte note vin să furnizeze într-o anumită măsură, informații privind performanțele entității.

Potrivit reglementărilor contabile în vigoare (O.M.F.P. nr. 1752/2005), Contul de Profit și Pierdere va avea o structură aproximativ similară cu cea anglo-saxonă în care cheltuielile sunt ierarhizate **după natura** acestora (exploatare, financiare, extraordinare) și sunt prezentate într-un format de tip *vertical*. Referențialul utilizat pentru compararea cheltuielilor este *producția exercițiului*.

Cu ajutorul unei astfel de forme a Contului de Profit și Pierdere se va explica modul de constituire a rezultatului exercițiului în diferite etape permițând desprinderea unor concluzii legate de nivelul performanțelor economice ale celor trei activități desfășurate de o firmă într-o perioadă de gestiune și anume:

- activitatea de exploatare;
- activitatea financiară;
- activitatea curentă;
- activitatea extraordinară.

Corespunzător fiecărei activități îi apare un **flux de venituri, cheltuieli, rezultat** astfel:

a) Fluxurile de exploatare, care cuprind operațiuni economice cu caracter specific, obișnuit și repetitiv, ce vizează activitatea normală și curentă a unei entități, excluzând orice operațiune cu caracter financiar sau extraordinar. Operațiunile de exploatare permit determinarea *rezultatului din exploatare*, rezultat real, generat de activitatea de bază a entității.

b) Fluxurile financiare sunt acele operațiuni economice care se referă la activitatea financiară și care au un caracter obișnuit, repetitiv și specific. Fluxurile financiare permit determinarea *rezultatului financiar*.

c) Fluxurile curente se obțin din însumarea fluxurilor de exploatare cu cele financiare ele fiind cele care generează *rezultatul curent*. Prin activități curente se înțelege orice activități desfășurate de o entitate, ca parte integrantă a afacerilor sale precum și activitățile conexe în care aceasta se angajează și care au o legătură cu cele din prima categorie.

d) Fluxurile extraordinare cuprind operațiuni economice care nu au legătură directă cu obiectul normal de activitate al societății. Operațiunile din această categorie au un caracter accidental. Potrivit reglementărilor contabile în vigoare (O.M.F.P. nr. 1752/2005, paragraful 39) elementele extraordinare sunt venituri sau cheltuieli ce rezultă din evenimente și tranzacții care sunt în mod clar diferite de activitățile curente ale unei entități și care, prin urmare, nu se așteaptă să se repete într-un mod frecvent sau regulat.

Spre deosebire de modelul anterior, în cazul rapoartelor financiare obținute prin clasarea cheltuielilor **după destinație** (exploatare, desfacere, administrare),

este posibilă formarea unui rezultat confirmat de piață deoarece rezultă din compararea costului vânzării cu producția vândută. În acest caz referențialul utilizat pentru compararea cheltuielilor va fi *producția vândută* și nu producția exercițiului așa cum se putea vorbi pentru modelul anterior.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

În România, O.M.F.P. nr. 1752/2005, prevede expres și o clasificare a cheltuielilor după destinație (exploatare, desfacere, administrare) în cadrul notelor explicative, cu referire la rezultatul din exploatare (Nota 4 „Analiza rezultatului din exploatare”).

Diagnosticul performanțelor financiare se poate defalca, în funcție de **obiectivele** urmărite în cadrul analizei performanțelor financiare în următoarele categorii de diagnostic ale performanțelor financiare parțiale astfel:

- a) *Diagnosticul de ansamblu a performanțelor financiare;*
 - *Diagnosticul evoluției performanțelor financiare;*
 - *Diagnosticul structurii performanțelor financiare.*
- b) *Diagnosticul performanțelor financiare pe baza ratelor de profitabilitate:*
 - *Diagnosticul ratelor de profitabilitate comercială;*
 - *Diagnosticul ratelor de rentabilitate economică și financiară;*
 - *Diagnosticul ratelor bursiere.*

1.5. Diagnosticul structurii performanțelor financiare

Diagnosticul structurii performanțelor financiare pune în evidență punctele forte și punctele slabe constatate în mutațiile structurale produse în cadrul performanțelor financiare. În cadrul determinării structurilor de performanțe financiare se va proceda la o analiză a structurii performanțelor în cascadă prin calcularea următoarelor rate de structură și anume:

- *ratele generale de structură ale rezultatelor, veniturilor și cheltuielilor;*
- *ratele interne de structură ale veniturilor, cheltuielilor;*
- *rate combinate de structură ale veniturilor și cheltuielilor*

1.6. Diagnosticul ratelor de profitabilitate

Măsurarea performanțelor financiare ale entității prin sistemul de rate reprezintă o formă de măsurare sintetică a eficienței activității economice prin evaluarea raportului *efect/efort* și presupune utilizarea în acest sens a *ratelor de profitabilitate*.

Reglementările contabile în vigoare (O.M.F.P. 1752/2005, Nota 9) precizează faptul că „indicatorii de profitabilitate exprimă eficiența entității în realizarea de profit din resursele disponibile”.

După părerea noastră, profitabilitatea reprezintă condiția esențială pentru a se asigura succesul în afaceri al unei entități economice și se măsoară prin obținerea unor rezultate pozitive în urma comparării *efectelor* financiare cu *eforturile* financiare implicate.

Diagnosticul ratelor de profitabilitate poate fi pus în evidență parcurgând următoarele categorii de rate:

- *Rate ale profitabilității comerciale;*

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERȚ ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Investește în
OAMENI

- *Rate de rentabilitate;*
- *Rate bursiere (de creștere).*

Diagnosticul ratelor profitabilității comerciale

Un prim pas în analiza gradului de profitabilitate al unei activități economice constă în calculul **marjelor de profit** și **a ratelor de marjă**. Acești indicatori caracterizează eficiența activității comerciale și competitivitatea produselor firmei, reflectată mai ales prin politica de prețuri și pusă în evidență prin calculul ratelor profitabilității comerciale.

Ratele de rentabilitate exprimă eficiența activității prin raportarea *efectelor* financiare la *eforturile* implicate.

Acestea trebuie să pună în evidență eficiența cu care sunt utilizate investițiile efectuate în cadrul activității entității, reflectată în mod diferențiat astfel:

- pe de-o parte, sub forma eficienței investiției efectuate de acționarii și creditorii pe termen lung, reprezentate de capitalurile proprii și/sau capitalul angajat, caz în care vorbim despre *rentabilitate financiară*;
- pe de altă parte, sub forma eficienței investiției reprezentate de resursele controlate de entitate, caz în care vorbim despre *rentabilitate economică*.

Diagnosticul ratelor rentabilității financiare

Rentabilitatea financiară reflectă gradul de remunerare a capitalului investit într-o entitate de către investitori.

1.7. Diagnosticul fluxurilor de trezorerie

A treia componentă a situațiilor financiare pe lângă Bilanț și Contul de Profit și Pierdere o reprezintă Situația fluxurilor de trezorerie. Conform reglementărilor contabile în vigoare (în prezent O.M.F.P. nr. 1752/2005 cu modificările ulterioare) acest document este obligatoriu de întocmit doar pentru entitățile mari, pentru celelalte categorii de entități, întocmirea acestui document fiind facultativă.

Conform IFRS, fluxurile de trezorerie reprezintă *intrările sau ieșirile de numerar și echivalente de numerar pe parcursul unui exercițiu financiar. Numerarul cuprinde disponibilitățile bănești și depozitele la vedere. Echivalentele de numerar sunt investițiile financiare pe termen scurt, extrem de lichide care sunt ușor convertibile în sume cunoscute de numerar și care sunt supuse unui risc nesemnificativ de schimbare a valorii.* (Standardele Internaționale de Raportare financiară – IFRS 2007, IAS 7 „Situațiile fluxurilor de trezorerie”, paragraful 6).

Situația fluxurilor de trezorerie este utilă atât pentru nevoile interne, manageriale cât și pentru nevoile utilizatorilor externi (investitori, creditorii etc.), astfel:

- *Managementul* utilizează Situația fluxurilor de trezorerie pentru a determina gradul de lichiditate al entității, pentru a stabili politica de dividende și pentru a planifica nevoile de investiții și finanțare. Potrivit specialiștilor în domeniu „pentru orice manager, cash-flow-ul trebuie

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

să reprezinte o preocupare permanentă în vederea adoptării unei strategii financiare care să mențină firma în afaceri”. (I. Bătrâncea, Analiza trezoreriei entității economice, 2008:113).

- Pentru *utilizatorii externi* (în special investitori și creditori) documentul este util pentru a determina capacitatea entității de a-și gestiona fluxurile de trezorerie, de a genera în viitor lichidități, de a-și achita datoriile, de a plăti dividende și dobânzi etc. De asemenea acest document explică diferențele dintre profitul net reflectat prin Contul de Profit și Pierdere și fluxurile nete de lichidități generate de activitatea de exploatare și mai mult prezintă efectele monetare și nemonetare ale activităților de investiții și de finanțare desfășurate în decursul unui exercițiu financiar.

În ambele cazuri *avantajele* Situației fluxurilor de trezorerie sunt majore:

- Informațiile sunt necesare la stabilirea capacității unei entități de a genera numerar și echivalente de numerar pe cele trei categorii de activități: exploatare, investiții, finanțare.
- Se dă posibilitatea dezvoltării unor modele de evaluare și comparare a valorii actualizate a fluxurilor de numerar viitoare ale diferitelor entități.
- Sporește gradul de comparabilitate al raportării rezultatelor din exploatare între diferite entități, deoarece se elimină efectele utilizării unor tratamente contabile diferite pentru aceleași tranzacții și evenimente.

1.8. Diagnosticul ricurilor

Riscul, în general, reprezintă posibilitatea apariției unui eveniment care să prejudicieze activitatea entității.

Într-o optică mai restrânsă, riscul economic reprezintă incapacitatea entității de a se adapta în timp și la cel mai mic cost la variațiile condițiilor de mediu (economic și social). Astfel, riscul economic exprimă volatilitatea rezultatului economic la condițiile de exploatare.

Riscul financiar exprimă variabilitatea indicatorilor de rezultate sub incidența structurii financiare a entității (proportia între capitalul propriu și datorii) și decurge strict din gradul de îndatorare al entității.

Îndatorarea entității realizată fie pe calea creditului obligatar fie pe calea creditului bancar are implicații asupra gestiunii financiare a entității. Datorită faptului că sarcinile financiare determinate de împrumuturi și concretizate în dobânzi și comisioane nu sunt legate de profit (ele sunt considerate fixe) diferența dintre rata mai mare a randamentului utilizării capitalurilor și costul împrumutului rămâne la dispoziția entității. Ca atare orice scădere a randamentului utilizării capitalului provoacă riscul micșorării sau anulării profitului.

Elaborarea unui diagnostic al riscului financiar se face printr-o abordare de la două abordări principale:

a) Un prim punct de vedere în analiza riscului financiar vizează utilizarea noțiunii de **prag de rentabilitate global sau punctul critic” (mort)** ce ține seama de cheltuielile financiare (cheltuielile cu dobânzile bancare) care la un anumit nivel de activitate sunt considerate cheltuieli fixe.

b) O altă abordare a riscului financiar privește profitul ca **rezultat al unei politici financiare ce presupune un anumit raport între capitalurile proprii și datorii**. Astfel, se impune analiza rentabilității capitalurilor proprii sub aspectul politicii de îndatorare a entității. Influența îndatorării

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Investește în
OAMENI

asupra rentabilității capitalurilor proprii (rentabilității financiare) se numește efect de levier financiar sau efect de pârghie.

Pe baza celor diagnosticelor parțiale elaborate pentru fiecare capitol component al stării economice se poate trece la elaborarea unui diagnostic global al stării economico-financiare generale ținând seama de clasificarea SWOT și punctajele aferente acordate.

Reamintim faptul că modul de acordare a aprecierii SWOT pe baza punctajelor obținute pentru fiecare domeniu parțial analizat adică:

- mediul extern (concurențial)
- mediul intern (economic și financiar).

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013” „Investește în oameni!”

2. ANALIZA PERFORMANȚEI ȘI RISCURILOR ÎNTREPRINDERII

2.1. Analiza performanțelor financiare

Conform abordărilor date IAS/IFRS prin performanțe financiare se înțeleg **veniturile, cheltuielile și rezultatele financiare** ale unei entități economice.

Informații despre aceste structuri financiare sunt oferite în principal de **Contul de Profit și Pierdere** însă o parte din notele explicative vin să completeze informațiile privind performanțele entității.

Ne referim aici cel puțin la notele explicative obligatorii de întocmit potrivit reglementărilor contabile în vigoare (O.M.F.P. nr. 1752/2005) și anume: „Analiza rezultatului din exploatare”, „Exemple de calcul și analiză a principalilor indicatori economico-financiar”, Active imobilizate, Provizioane.

1.1. Definiții ale elementelor de performanță financiară

Cheltuielile reprezintă potrivit abordărilor IAS/IFRS *diminuări ale beneficiilor economice înregistrate pe parcursul perioadei contabile sub formă de ieșiri sau scăderi ale valorii activelor sau creșteri ale datoriilor, care se concretizează în reduceri ale capitalurilor proprii, altele decât cele rezultate din distribuirea acestora către acționari* (par. 70.b. din „Cadru general” IFRS). În principiu o cheltuială semnifică o „sărăcire” a entității, generată fie de o micșorare a unor elemente de active patrimoniale, fie de o creștere a unor elemente de pasive patrimoniale (capitaluri proprii sau datorii).

Veniturile reprezintă potrivit abordărilor IAS/IFRS *creșteri ale beneficiilor economice înregistrate pe parcursul perioadei contabile sub formă de intrări sau creșteri ale valorii activelor sau descreșteri ale datoriilor, care se concretizează în creșteri ale capitalurilor proprii, altele decât cele rezultate din contribuția acționarilor* (par. 70.a. din „Cadru general” IFRS). Veniturile în principiu, semnifică o „îmbogățire” a entității, generată fie de o creștere a unor elemente de active patrimoniale, fie de o scădere a unor elemente de pasive patrimoniale (capitaluri proprii sau datorii).

Rezultatele financiare pot fi sub formă de :

- *profit*, dacă într-o perioadă de timp determinată, de regulă un exercițiu financiar, veniturile exced cheltuielile.
- *pierdere*, dacă într-o perioadă de timp determinată, de regulă un exercițiu financiar, cheltuielile exced veniturile.

Modul de formare al rezultatelor poate fi diferit în funcție de criteriul de clasare al cheltuielilor care au stat la baza obținerii acestora. După modul de formare, rezultatele pot fi grupate în două *categorii principale*:

1. Rezultate obținute prin clasarea cheltuielilor după **natura lor**;
2. Rezultate obținute prin clasarea cheltuielilor după **funcție**.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

Analiza performanțelor financiare se poate defalca astfel:

A. În funcție de *obiectivele* urmărite în cadrul analizei performanței financiare regăsim:

1. *Analiza de ansamblu a performanței financiare*
2. *Analiza performanțelor financiare pe baza ratelor:*
 - *de profitabilitate;*
 - *bursiere.*

B. În funcție de *sursele de proveniență ale informațiilor* privind performanțele financiare avem:

- a) Analiza performanțelor financiare în contextul valorificării informațiilor din Contul de Profit și Pierdere. Vom numi o astfel de analiză drept o *analiză simplă a performanțelor financiare*.
- b) Analiza performanțelor financiare în contextul valorificării informațiilor altele decât cele din Contul de Profit și Pierdere. Vorbim aici de o *analiză complexă a performanțelor financiare* care vine să completeze valențele analizei realizate în cadrul primei categorii.

Este vorba aici despre cel puțin următoarele categorii de informații:

- Informații privind *rezultatul exploatării*, în cadrul cărora să se realizeze o clasificare a cheltuielilor după funcție. Aceste informații se regăsesc în cadrul notei nr. 4 “Analiza rezultatului din exploatare”.
- Informații privind *repartizarea profitului*, în cadrul cărora se determină toate destinațiile profitului. În acest sens se utilizează Nota 3 „Repartizarea profitului”.
- Informații privind *amortizarea și ajustările pentru depreciere* efectuate activelor informații care sunt cuprinse în Nota 1 „Activele imobilizate”. Aceste informații permit extragerea unor elemente analitice cu scopul explicării cauzelor care au generat o anumită evoluție a ajustărilor de valoare a activelor corporale, necorporale și financiare.
- Informații privind *provizioanele pentru riscuri și cheltuieli* cuprinse în Nota 2 „Provizioane”. Acestea furnizează informații extrem de importante pentru explicarea cheltuielilor și venituri cu provizioanele prin prisma evoluției acestora pe elemente componente de provizioane constituite pentru diferite naturi de riscuri și cheltuieli

2.2. Analiza evoluției performanțelor financiare

Și în cazul analizei performanțelor financiare furnizate în cea mai mare parte de Contul de Profit și Pierdere se utilizează tehnici și instrumente a căror procedură se bazează pe faptul că rezultatul și celelalte componente ale Contului de Contului de profit și Pierdere sunt comparabile în timp și spațiu.

În acest sens se vor calcula indicii cu baza în lanț ai valorilor aferente posturilor din *Contul de Profit și Pierdere* punându-se astfel în evidență creșterile sau scăderile de performanțe de la un an la altul. De asemenea pentru informații suplimentare se poate proceda la determinarea unei astfel

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

de evoluții luând de această dată o clasificare a cheltuielilor după funcții așa cum este redată ea în cadrul *Notei 4 „Analiza rezultatului din exploatare”*

Utilizând procedeele specifice analizei economico-financiare se poate pune în evidență măsura în care factorii de intercondiționare ai performanțelor financiare de la diferite nivele au influențat valoarea respectivei performanțe financiare.

Pentru realizarea unei comparabilități a performanțelor financiare pertinente trebuie să se țină seama de efectele inflației. În acest sens IAS 29 „Ajustarea la inflație” (la paragraful 8) precizează că *situațiile financiare bazate fie pe modelul costului istoric, fie pe cel al costului curent sunt utile doar dacă sunt exprimate în raport cu unitatea de măsură curentă, de la data bilanțului*. Această operațiune vizează de fapt evaluarea tuturor datelor din situațiile financiare la prețurile curente la data întocmirii situațiilor financiare. Atunci când nu se aplică însă prevederile IAS 29 se impune eliminarea din rezultate a inflației astfel încât analiza să se facă pe baza unor valori comparabile.

Pentru deflatarea performanțelor pot fi utilizate o serie de mărimi ce aproximează inflația cum ar fi:

- indicele de creștere a prețurilor la unitatea analizată (i_p);
- rata medie a inflației din sectorul de activitate al unității analizate (r_{si});
- rata medie a inflației în economie (r_i) (P. Stefea, 2002: 84).

Utilizând de exemplu indicele de creștere a prețurilor la unitatea analizată (i_p) ca indice pentru deflatarea performanțelor, modalitatea concretă de deflatare ar consta în:

$$Rc = \frac{R}{1 + i_p}, \text{ unde}$$

- Rc reprezintă rezultatele entității exprimate în prețuri comparabile;
- R reprezintă rezultatele entității exprimate în prețuri constante;
- i_p reprezintă indicele de creștere a prețurilor la unitatea analizată.

În acest mod performanțele entității vor reflecta într-adevăr efortul propriu al entității iar compararea acestora pentru a evidenția evoluția de la un exercițiu la altul este astfel posibilă.

2.3. Analiza ratelor de profitabilitate

Într-o abordare generală, performanțele unei entități reflectate prin metoda ratelor semnifică în mărime relativă contribuția indicatorilor de rezultate la exprimarea performanțelor financiare ale entității. Modalitatea cea mai relevantă de exprimare a acestor tipuri de performanțe constă în compararea *efectelor* de natura profitului (rezultatelor) cu *eforturile financiare* ocazionate de obținerea acestuia.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Măsurarea performanțelor financiare ale entității prin sistemul de rate reprezintă așadar o formă de măsurare sintetică a eficienței activității economice prin evaluarea raportului *efect/efort* și presupune utilizarea în acest sens a *ratelor de profitabilitate*.

A. Abordări generale privind ratele de profitabilitate

☞ În literatura de specialitate profitabilitatea unei firme poate fi definită ca „abilitatea firmelor de a genera câștig” (Charles H. Gibson, 1998:385).

☞ Într-o abordare a unor autori americani „profitabilitatea reprezintă rezultatul net al diverselor politici și decizii manageriale iar ratele de profitabilitate reprezintă rezultatul operațional net al efectelor combinate ale lichidității, managementului activelor și managementului datoriilor” (E. Brigham, L.Gapenski, M. Ehrhardt 1999:81).

☞ În opinia unor autori români ratele de profitabilitate mai sunt cunoscute sub denumirea de rate de marjă și se construiesc ca raport între rezultatele de natura profitului și venituri respectiv cheltuieli” (Al Buglea, 2004:134).

☞ Într-o abordare a interpretărilor IFRS efectuate de renumiți autori, indicatorii de *profitabilitate* semnifică în sens general „un indiciu al modului în care marjele de profit ale unei societăți sunt asociate vânzărilor, capitalului mediu și capitalului propriu mediu” (H.V. Greuning, 2005, pag:27).

☞ Reglementările contabile în vigoare (O.M.F.P. 1752/2005, Nota 9) precizează faptul că „indicatorii de profitabilitate exprimă eficiența entității în realizarea de profit din resursele disponibile”

☞ După părerea noastră profitabilitatea reprezintă condiția esențială pentru a se asigura succesul în afaceri al unei entități economice și se măsoară prin obținerea unor rezultate pozitive în urma comparării *efectelor* financiare cu eforturile *financiare* implicate. Măsura profitabilității unei entități trebuie apreciată nuanțat în funcție de următoarele răspunsuri la întrebări generale privind conceptele de profitabilitate/rentabilitate/creștere:

- Orice activitate care este profitabilă este și rentabilă ?
- Există activități care sunt rentabile și totuși nu înregistrează creștere economică ?
- O companie care înregistrează creștere economică este și rentabilă ?
- O companie care este rentabilă este și profitabilă ?
- Există entități care sunt profitabile și nu sunt rentabile ?

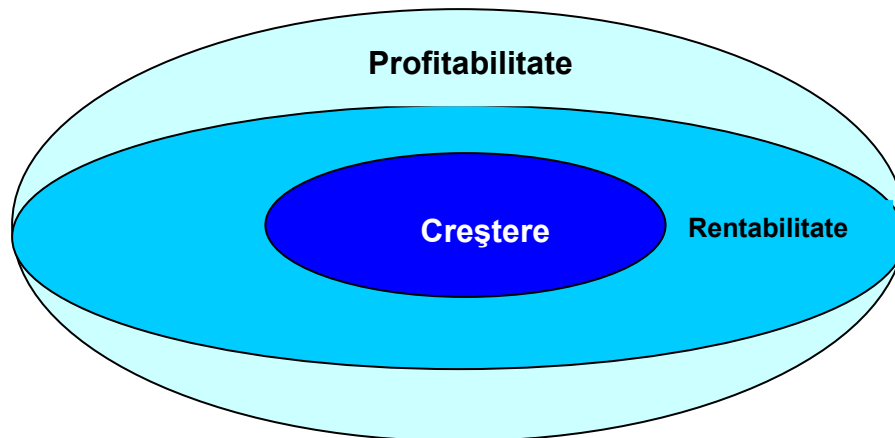
Răspunsul la aceste întrebări îl obținem pe baza relației de incluziune a indicatorilor de profitabilitate/rentabilitate/creștere exprimată în figura de mai jos.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Fig.1: Relația între profitabilitate-rentabilitate-creștere

Sursa: prelucrări proprii

Rezultă pe baza figurii de mai sus că nu orice activitate care este profitabilă este și rentabilă. Ca atare există activități profitabile și care nu sunt rentabile. De asemenea nu orice activitate care se derulează în condiții de rentabilitate înregistrează și o creștere economică. Adică putem avea activități rentabile dar care nu înregistrează creștere economică și deci care nu își cresc valoarea. Dar este clar și evident că orice entitate care înregistrează creștere economică de la o perioadă la alta reflectă efectuarea unei activități profitabile și neapărat rentabile.

B. Analiză ratelor de profitabilitate poate fi pusă în evidență prin următoarele categorii de rate:

- ratele profitabilității comerciale
- ratele de rentabilitate
- rate bursiere (de creștere bursiere)

2.4. Analiza ratelor de rentabilitate

Din cele prezentate până acum am putut conchide că există în mod clar o diferență între ratele profitabilitate și cele care reflectă rentabilitatea activității unei entități.

Ambele categorii au rolul de a exprima performanțele financiare ale entității în mărimi relative, ambele categorii reflectă eficiența activității prin exprimarea efectelor financiare prin raportare la eforturile implicate.

Există totuși o diferență între cele două concepte, dată de relația de cauzalitate și incluziune dintre ele și anume:

- ratele de rentabilitate reprezintă un factor de intercondiționare, o cauză pentru ratele de profitabilitate;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Investește în
OAMENI

- având în vedere cele de mai sus, ratele de rentabilitate se situează în avalul ratelor de profitabilitate, fiind incluse în sistemul general de rate ce exprimă profitabilitatea unei activități.

În ce privește definirea clară a conceptului de rentabilitate aceasta se întâlnește mai mult sau mai puțin în literatura de specialitate iar acolo unde există părerile sunt destul de convergente.

☞ Literatura de specialitate americană nu face o distincție clară a ratelor de rentabilitate față de ratele de profitabilitate în general, cele două concepte fiind utilizate de foarte multe ori ca sinonime.

☞ Literatura de specialitate continentală (în speță de inspirație franceză) utilizează noțiunea de rentabilitate și chiar exprimă atitudinea negativă față de confundarea celor două concepte de profitabilitate/rentabilitate și utilizarea lor adeseori ca sinonime. Astfel renumiți autori francezi apreciază că „nu se poate vorbi de rentabilitate decât raportând la capitalurile investite rezultatul aferent acestor capitaluri...Este un abuz de limbaj să vorbești de rentabilitate comercială raportând un rezultat la o cifră de afaceri” (P. Vernimmen, 1988:313).

☞ În România, date fiind reminiscentele adoptării contabilității de inspirație franceză în prima fază de încercare de armonizare a contabilității românești, abordările în materie de concepte de rentabilitate există. Ele au fost preluate de diferiți autori români pentru calculul performanțelor financiare pe baza situațiilor financiare și în speță a contului de profit și pierdere.

☞ Astfel potrivit aprecierilor unor autori români „se poate vorbi despre rentabilitate doar atunci când se compară surplusul realizat de un investitor cu capitalul pe care l-a investit acesta într-o afacere” (P. Ștefea, 2002:271). În general abordările în materie de definire a noțiunii de rentabilitate ale diferiților autori români, converg în această direcție.

☞ În concluzie, putem aprecia că ratele de rentabilitate trebuie să pună în evidență eficiența cu care sunt utilizate investițiile efectuate în cadrul entității reflectată în mod diferențiat astfel:

- pe de-o parte sub forma eficienței investiției făcute de acționari și creditori sub forma capitalurilor proprii caz vorbim în acest caz despre *rentabilitate financiară*;
- pe de-o parte sub forma eficienței investiției efectuate sub formă de resurse controlate de entitate caz în care vorbim despre *rentabilitate economică*.

În acest sens în calculul ratelor de rentabilitate trebuie să se pornească de la motivația pe care investitorul a avut-o în momentul plasării capitalului și anume aceea de a recupera după o anumită perioadă de timp acest capital împreună cu un surplus care să-i justifice decizia de investire. În consecință se poate vorbi despre rentabilitate doar atunci când se compară surplusul obținut de investitor cu capitalul investit adică se compară „un efect” cu „un efort”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERȚ ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

2.5. Analiza ratelor bursiere

În actualul context al globalizării economiei finanțarea de pe piața financiară a devenit o alternativă modernă la finanțarea de pe piața monetară astfel că principalii utilizatori de informații financiare vor deveni *investitorii*.

Conform unor teorii minimale decizia de investire pe piața de capital trebuie să se bazeze pe cele două reguli simple: „Regula 1: Dacă nu urcă, nu cumpăra. Regula 2: Dacă nu coboară, nu vinde” (W. Rogers, 1991:320).

Analiza financiară va trebui să ofere și acestei categorii de utilizatori de informații financiare, instrumentele corespunzătoare pentru fundamentarea suportului decizional al investițiilor pe piața de capital, sub forma așa numitelor rate de piață.

Ratele bursiere sau ratele rentabilității investițiilor de capital sunt cele mai cuprinzătoare măsuri ale performanței unei firme deoarece ele reflectă influența coroborată a ratelor financiare de risc și rentabilitate.

Aceste rate sunt cu atât mai importante cu cât ele reflectă încrederea generală pe care o are piața în managementul entității respective iar această încredere depinde de o multitudine de factori economici, sociali, politici. Ca atare, pe lângă performanțele interne realizate de o entitate și constatate din analiza informațiilor reflectate strict prin situațiile financiare, investitorii, atunci când își fundamentează deciziile, iau în considerare o paletă mult mai largă de indicatori.

Din aceste motive creșterea reală a activității unei entități este reflectată cel mai bine cu ajutorul **ratelor de creștere bursiere**, ele reflectând cel mai bun argument că managementul la nivelul entității a fost unul eficient și credibil pentru viitorii investitori de pe piața de capital. Prin decizii manageriale eficiente activitatea desfășurată la nivelul entității a fost una realizată în condiții de rentabilitate și profitabilitate comercială și aceste aspecte sunt percepute în mod corespunzător de piață crescând credibilitatea acesteia în entitatea respectivă.

Calculul ratelor de piață ajută investitorii să **selecteze titlurile** pe care le doresc în portofoliul lor și care sunt bune din punct de vedere fundamental, prin utilizarea așa numitei analize fundamentale. Acest tip de analiză este completat de o analiza tehnică, care permite **stabilirea momentului** oportun de intrare pentru titlurile respective. Deoarece cele două categorii de analize sunt independente una de cealaltă, semnalele oferite de acestea sunt diferite. De aceea este de dorit ca decizia de cumpărare să se ia atunci când cele două categorii de semnale converg.

În cadrul analizei fundamentale cele mai utilizate rate de piață menționăm:

1. Capitalizarea bursieră (CB) este calculată ca produs între prețul curent al unei acțiuni (PPA) și numărul total de acțiuni emise de companie (NA) conform relației:

$$CB = PPA \times NA$$

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

2.6. Analiza fluxurilor de trezorerie

Necesitatea analizei fluxurilor de trezorerie a devenit o nevoie imperioasă pentru completarea analizei stării financiare a unei entități pentru că, s-a dovedit că nu întotdeauna existența unui profit contabil reprezintă în același timp și o garanție pentru asigurarea capacității de plată și evitarea pe această cale a riscului de faliment. De asemenea, o pierdere contabilă nu înseamnă neapărat o incapacitate de plată și planarea unui risc de faliment. Utilizarea contabilității de angajamente poate să ducă la situații aparent imposibile ca o entitate să realizeze un profit contabil substanțial dar să ajungă totuși în incapacitate de plată și în final chiar și în stare de faliment.

Din aceste motive apreciem că trebuie să se facă distincție între cele două noțiuni și anume „profit” și „bani”. O analiză a fluxurilor de numerar în acest context vine să completeze cu succes nevoile informaționale ale diverșilor utilizatori ai situațiilor financiare.

A treia componentă a situațiilor financiare pe lângă Bilanț și Contul de Profit și Pierdere o reprezintă Situația fluxurilor de trezorerie. Conform reglementărilor contabile în vigoare (în prezent O.M.F.P. nr. 1752/2005) acest document devine obligatoriu de întocmit doar pentru entitățile mari, pentru celelalte categorii de entități, întocmirea acestui document fiind facultativă.

A. Definiție

Conform IFRS, prin fluxurile de trezorerie sau de numerar înțelegem *intrările sau ieșirile de numerar și echivalente de numerar pe parcursul unui exercițiu financiar. Numerarul cuprinde disponibilitățile bănești și depozitele la vedere. Echivalentele de numerar sunt investițiile financiare pe termen scurt, extrem de lichide care sunt ușor convertibile în sume cunoscute de numerar și care sunt supuse unui risc nesemnificativ de schimbare a valorii* (Standardele Internaționale de Raportare financiară – IFRS 2007, IAS 7 „Situațiile fluxurilor de trezorerie”, paragraful 6).

B. Obiective

Situația fluxurilor de numerar este utilă atât pentru nevoile interne, manageriale cât și pentru nevoile utilizatorilor externi (investitori, creditorii etc.) astfel:

- Managementul utilizează „Situația fluxurilor de trezorerie” pentru a determina gradul de lichiditate al entității, pentru a stabili politica de dividende și pentru a planifica nevoile de investiții și finanțare. Potrivit specialiștilor în domeniu „pentru orice manager, cash-flow-ul trebuie să reprezinte o preocupare permanentă în vederea adoptării unei strategii financiare care să mențină firma în afaceri” (I. Bătrâncea, Analiza trezoreriei entității economice, 2008:113).

- Pentru utilizatorii externi (în special investitori și creditorii) documentul este util pentru a determina capacitatea entității de a-și gestiona fluxurile de trezorerie, de a genera în viitor lichidități, de a-și achita datoriile, de a plăti dividende și dobânzi etc. De asemenea acest document explică diferențele dintre profitul net reflectat prin Contul de Profit și Pierdere și fluxurile nete de lichidități generate de activitatea de exploatare și mai mult prezintă efectele monetare și nemonetare ale activităților de investiții și de finanțare desfășurate în decursul unui exercițiu financiar.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERȚ ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

În ambele cazuri *avantajele* Situației fluxurilor de numerar sunt majore:

- Informațiile sunt necesare la stabilirea capacității unei întreprinderi de a genera numerar și echivalente de numerar pe cele trei categorii de activități: exploatare, investiții, finanțare
- Se dă posibilitatea dezvoltării unor modele de evaluare și comparare a valorii actualizate a fluxurilor de numerar viitoare ale diferitelor întreprinderi
- Sporește gradul de comparabilitate al raportării rezultatelor din exploatare între diferite întreprinderi deoarece se elimină efectele utilizării unor tratamente contabile diferite pentru aceleași tranzacții și evenimente.

Situația fluxurilor de numerar trebuie să prezinte fluxurile de numerar din cursul perioadei, clasificate în activități de exploatare, investiții și finanțare.

Activitățile de exploatare sunt principalele activități producătoare de venit ale entităților, precum și alte activități care nu sunt activități de investiții și finanțare. Fluxurile de numerar provenite din activitatea de exploatare sunt derivate în primul rând din principalele activități producătoare de profit ale entității. Deci ele rezultă în general din tranzacțiile și alte evenimente care intră în determinarea profitului net sau a pierderii nete. Informațiile cu privire la acest tip de fluxuri de numerar împreună cu alte informații sunt folositoare în prognozarea viitoarelor fluxuri de numerar din exploatare.

Activitățile de investiții constau în achiziționarea și cedarea de active imobilizate și de alte investiții, care nu sunt incluse în echivalentele de numerar. Prezentarea separată a fluxurilor de numerar provenite din activități de investiții este importantă deoarece acestea reprezintă măsura în care cheltuielile au servit obținerii de resurse menite a genera viitoare venituri și fluxuri de numerar.

Activitățile de finanțare sunt activități care au ca efect modificări ale dimensiunii și compoziției capitalurilor proprii și datoriilor entității. Prezentarea separată a fluxurilor de numerar provenite din activități de finanțare este utilă în previzionarea fluxurilor de numerar viitoare așteptate de către finanțatorii entității.

D. Modalități de construire a fluxurilor de numerar

În acest sens sunt utilizate două metode: *metoda directă* și *metoda indirectă* de calcul a fluxurilor de numerar. Diferența între ele constă doar în modul de construire a fluxurilor aferente activității de exploatare prin metoda directă realizându-se dezideratul utilizând fluxurile de încasări și plăți în timp ce metoda indirectă pornește în calculul fluxurilor de la rezultatul net pe care îl ajustează corespunzător astfel:

- cu modificările survenite pe parcursul perioadei în stocurile, în creanțele și datoriile din exploatare;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

- cu elementele nemonetare cum ar fi: amortizarea, provizioanele, impozitele amânate, pierderile și câștigurile în valută nerealizate, profiturile nerepartizate ale entităților asociate și interesele minoritare;
- toate celelalte elemente pentru care efectele în numerar sunt fluxurile de numerar din investiții și finanțare.

☞ **Standardele Internaționale de Raportare financiară - IAS 7 „Situțiile fluxurilor de trezorerie”** recomandă următoarele modalități de determinare a fluxurilor de numerar pe cele trei activități:

1. Metoda directă:

Fluxuri de numerar din activități de exploatare:

- încasări în numerar din vânzarea de bunuri și prestarea de servicii;
- încasări în numerar provenite din redevențe, onorarii, comisioane și alte venituri;
- plăți în numerar către furnizorii de bunuri și servicii;
- plăți în numerar către și în numele angajaților
- plăți în numerar sau restituiri de impozit pe profit doar dacă nu pot fi identificate în mod specific cu activitățile de investiții și finanțare.

Fluxuri de numerar din activități de investiții:

- plăți în numerar pentru achiziționarea de terenuri și mijloace fixe, active necorporale și alte active pe termen lung;
- încasări de numerar din vânzarea de terenuri și clădiri, instalații și echipament, active necorporale și alte active pe termen lung;
- plăți în numerar pentru achiziția de instrumente de capital propriu și de creanță ale altor entități;
- încasări în numerar din vânzarea de instrumente de capital propriu și de creanță ale altor entități;
- avansuri în numerar și împrumuturi efectuate către alte părți;
- încasări în numerar din rambursarea avansurilor și împrumuturilor efectuate către alte părți.

Fluxuri de numerar din activități de finanțare:

- venituri în numerar din emisiunea de acțiuni și alte instrumente de capital propriu;
- plăți în numerar către acționari pentru a achiziționa sau răscumpăra acțiunile entității;
- venituri în numerar din emisiunea de obligațiuni, credite, ipoteci și alte împrumuturi;
- rambursări în numerar ale unor sume împrumutate
- plăți în numerar ale locatarului pentru reducerea obligațiilor legate de o operațiune de leasing financiar.

Fluxuri de trezorerie – total

Trezorerie la începutul perioadei

Trezorerie la finele perioadei

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

2. Metoda indirectă:

Fluxuri de numerar din activități de exploatare:

- rezultat net;
- modificările pe parcursul perioadei a capitalului circulant;
- ajustări pentru elementele nemonetare și alte elemente incluse la activitățile de investiții sau de finanțare

Fluxuri de numerar din activități de investiții:

- plăți în numerar pentru achiziționarea de terenuri și mijloace fixe, active necorporale și alte active pe termen lung;
- încasări de numerar din vânzarea de terenuri și clădiri, instalații și echipament, active necorporale și alte active pe termen lung;
- plăți în numerar pentru achiziția de instrumente de capital propriu și de creanță ale altor entități;
- încasări în numerar din vânzarea de instrumente de capital propriu și de creanță ale altor entități;
- avansuri în numerar și împrumuturi efectuate către alte părți;
- încasări în numerar din rambursarea avansurilor și împrumuturilor efectuate către alte părți.

Fluxuri de numerar din activități de finanțare:

- venituri în numerar din emisiunea de acțiuni și alte instrumente de capital propriu;
- plăți în numerar către acționari pentru a achiziționa sau răscumpăra acțiunile entității;
- venituri în numerar din emisiunea de obligațiuni, credite, ipoteci și alte împrumuturi;
- rambursări în numerar ale unor sume împrumutate;
- plăți în numerar ale locatarului pentru reducerea obligațiilor legate de o operațiune de leasing financiar.

Fluxuri de trezorerie – total

Trezorerie la începutul perioadei

Trezorerie la finele perioadei

În general metoda indirectă de determinare a fluxurilor de numerar este mai agreată atât pe plan intern cât și internațional deoarece modul de determinare a fluxurilor de numerar este mai facil.

Fluxurilor financiare rezultate *din dobânzi și dividende* le sunt acordate un tratament diferențiat de către IAS 7 „Situțiile fluxurilor de trezorerie” în ce privește încadrarea lor într-o categorie de activitate sau alta.

Astfel atât *dobânda plătită* cât și *dividendele încasate* sunt clasificate de instituțiile financiare drept fluxuri de numerar din activitatea de exploatare. Nu există un consens privind clasificarea lor într-o categorie sau alta de către celelalte entități.

Astfel, IAS 7 „Situțiile fluxurilor de trezorerie” precizează că *atât dobânda plătită cât și dividendele încasate pot fi clasificate drept fluxuri de numerar din activitatea de exploatare*

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Investește în
OAMENI

deoarece intră în determinarea profitului net sau a pierderii nete. Alternativ, dobânda plătită și dobânzile și dividendele încasate pot fi clasificate drept fluxuri de numerar din finanțare (dobânda plătită) respectiv din investiții (dobânda și dividendele încasate) deoarece ele reprezintă costuri ale atragerii surselor de finanțare sau a rentabilității investițiilor (IFRS-2007, IAS 7-paragraful 33).

Dividendele plătite pot fi clasificate drept fluxuri de numerar din activitatea de finanțare deoarece reprezintă costuri ale atragerii surselor de finanțare. Alternativ, dividendele plătite pot fi clasificate drept componentă a fluxurilor de numerar de exploatare pentru a ajuta utilizatorii se determine capacitatea entității de a plăti dividende din fluxuri de numerar din exploatare.

♣ **În România, reglementările legale în vigoare (O.M.F.P. 1752/2005) agreează ambele metode de determinare a fluxurilor de trezorerie respectând și prezintă un model de construire al acestora după metoda directă astfel:**

Fluxuri de trezorerie din activități de exploatare:

- Încasări de la clienți
- Plăți către furnizori și angajați
- Dobânzi plătite
- Impozit pe profit plătit
- Încasări din asigurarea împotriva cutremurelor

Fluxuri de trezorerie din activități de investiții:

- Plăți pentru achiziționarea de acțiuni
- Plăți pentru achiziționarea de imobilizări corporale
- Încasări din vânzarea de imobilizări corporale
- Dobânzi încasate
- Dividende încasate

Fluxuri de trezorerie din activități de finanțare:

- Încasări din emisiunea de acțiuni
- Încasări din împrumuturi pe termen lung
- Plata datoriilor aferente unui leasing financiar
- Dividende plătite

Fluxuri de trezorerie – total

Trezorerie la începutul perioadei

Trezorerie la finele perioadei

2.7. Analiza riscurilor

A. Abordări generale

♣ Riscul, în general, reprezintă posibilitatea apariției unui eveniment care să prejudicieze activitatea entității.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

♣ Într-o optică mai restrânsă riscul economic reprezintă incapacitatea entității de a se adapta în timp și la cel mai mic cost la variațiile condițiilor de mediu (economic și social). Astfel, riscul economic exprimă volatilitatea rezultatului economic la condițiile de exploatare.

B. Modalități de determinare și analiză a riscului economic

În literatura economică de specialitate analiza riscului economic se realizează din mai multe puncte de vedere.

B1. Un prim punct de vedere pornește de la analiza relației **cost – volum-rezultat** numită și analiza **pragului de rentabilitate** ca modalitate operațională și eficientă de analiză a riscului. Pragul de rentabilitate este punctul în care cifra de afaceri acoperă cheltuielile de exploatare delimitate în cheltuieli fixe și cheltuieli variabile, calculându-se în unități fizice sau valorice, pentru un produs sau pentru întreaga activitate. În funcție de unitățile în care se exprimă, pragul de rentabilitate se determină astfel:

♣ în unități fizice:
$$Q^* = \frac{CF}{P_{vu} - C_{vu}} = \frac{CF}{M_{vu}} \text{ unde}$$

- Q^* reprezintă cantitatea de produse exprimată în unități fizice aferentă punctului critic
- CF reprezintă cheltuielile fixe totale
- P_{vu} reprezintă prețul de vânzare pe unitate de produs
- C_{vu} reprezintă cheltuielile variabile pe unitate de produs
- M_{vu} reprezintă marja cheltuielilor variabile unitare.

♣ în unități valorice:
$$CA^* = \frac{CF}{1 - \bar{R}_v} = \frac{CF}{\bar{R}_{mv}} \text{ unde}$$

- CA^* reprezintă cifra de afaceri aferentă punctului critic;
- \bar{R}_v reprezintă rata medie a cheltuielilor variabile;
- \bar{R}_{mv} reprezintă rata marjei cheltuielilor variabile.

Unde:
$$\bar{R}_v = \sum_{i=1}^n p_{ix} \frac{Ch_{vi}}{CAN_i} ,$$

- Ch_{vi} reprezintă cheltuielile variabile la nivelul sortimentului i de produs;
- CAN_i reprezintă cifra de afaceri la nivel de sortiment de produs i ;
- p_i reprezintă ponderea cantităților din sortimentul i de produs în total cantități de produse realizate de entitate.
- n reprezintă numărul de sortimente de produs realizate de entitate.

► **Analiza riscului economic pornind de la pragul de rentabilitate** se face calculând următorii indicatori:

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

a) **Indicatorul de poziție al cifrei de afaceri nete față de nivelul critic al său (pragul de rentabilitate) notat cu „ α ”** care se poate exprima:

- ☛ în mărime absolută: $\alpha = CAN - CAN^*$, unde
 - CAN reprezintă cifra de afaceri netă corespunzătoare unui anumit nivel de activitate;
 - CAN^* reprezintă cifra de afaceri critică.

Indicatorul de poziție exprimat în valori absolute se mai numește „*flexibilitatea absolută*” și exprimă capacitatea firmei de a-și modifica producția și a se adapta la cerințele pieței. Cu cât acest indicator este mai mare cu atât flexibilitatea entității este mai mare respectiv riscul de exploatare este mai redus.

- ☛ în mărime relativă: $\alpha' = \frac{CAN - CAN^*}{CAN^*} \times 100$

Indicatorul de poziție exprimat în valori relative se mai numește „*coeficient de volatilitate*” și are aceeași interpretare ca mai sus.

Din studii statistice s-a dedus că entitățile se pot găsi în următoarele situații de risc economic:

- Risc economic crescut când cifra de afaceri netă se situează cu până la 10 % peste pragul de rentabilitate;
- Risc economic mediu când cifra de afaceri este cu 10 % până la 20 % mai mare decât cea corespunzătoare pragului de rentabilitate;
- Risc economic mic când cifra de afaceri netă depășește pragul de rentabilitate cu peste 20 %.

b) **Coeficientul de elasticitate al profitului notat cu „ e ”** reprezintă sensibilitatea profitului la variația nivelului de activitate reflectat prin cifra de afaceri netă la un moment dat și se exprimă astfel:

$$e = \frac{\frac{\Delta Re}{Re}}{\frac{\Delta CAN}{CAN}} = \frac{\frac{Re - Re^*}{Re}}{\frac{CAN - CAN^*}{CAN}} = \frac{CAN}{CAN - CAN^*}, \text{ unde}$$

- Re reprezintă rezultatul exercițiului la un anumit nivel de activitate (la o anumită cifră de afaceri netă)
- Re^* reprezintă rezultatul exercițiului determinat de punctul critic care este nul
- CAN reprezintă cifra de afaceri netă corespunzătoare unei anumite structuri financiare
- CAN^* reprezintă cifra de afaceri critică

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Observăm că mărimea coeficientului de elasticitate este dependentă de poziția nivelului de activitate față de pragul de rentabilitate. Cu cât entitatea se îndepărtează de pragul de rentabilitate cu atât elasticitatea este mai redusă deci riscul de exploatare este mai mic.

Utilizarea indicatorului de poziție cât și a coeficientului de elasticitate permite atât determinarea *la un moment dat a nivelului de risc economic* la care este supusă o entitate cât mai ales permite comparații atât *în timp* cât și *în spațiu* necesare pentru fundamentarea diverselor decizii economice.

B2. O altă abordare privește evaluarea riscului de exploatare din perspectiva *variabilității rezultatului de exploatare față de media sa urmărită pe ultimele exerciții financiare*

► **Aprecierea riscului economic** apelând la metode statistice se realizează utilizând următorii indicatori:

a) **Abaterea medie pătratică a rezultatului exploatării notată Γ^2 REXP**, determinată pornind de la relația de determinare a rezultatului exploatării:

$$\text{REXP} = \text{CAN} - \text{CV} - \text{CF}, \text{ unde}$$

- REXP reprezintă rezultatul exploatării la un anumit nivel de activitate
- CAN reprezintă cifra de afaceri netă la un anumit nivel de activitate
- CV reprezintă cheltuielile variabile
- CF reprezintă cheltuielile fixe.

În ipoteza realizării unui singur sortiment de produs relația de mai sus se poate exprima astfel:

$$\text{REXP} = \text{CAN} - \text{CAN} \times \bar{R}_v - \text{CF}, \text{ unde}$$

- \bar{R}_v reprezintă rata medie a cheltuielilor variabile.

Aplicând dispersia și proprietățile sale obținem:

$$\Gamma^2 \text{REXP} = \Gamma^2 [\text{CAN} \times (1 - \bar{R}_v)] = (1 - \bar{R}_v)^2 \times \Gamma^2 \text{CAN}, \text{ unde}$$

- $\Gamma^2 \text{REXP} = \frac{\sum (\text{REXP} - \overline{\text{REXP}})^2}{n}$ reprezintă abaterea medie pătratică a rezultatului exploatării față de nivelul mediu $\overline{\text{REXP}}$ determinat pe un număr de n ani.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

- $\Gamma^2 \text{CAN} = \frac{\sum (\text{CAN} - \overline{\text{CAN}})^2}{n}$ reprezintă abaterea medie pătratică a cifrei de afaceri nete

față de nivelul mediu $\overline{\text{CAN}}$ determinat pe un număr de n ani.

Prin extragerea radicalului obținem:

$$\Gamma \text{REXP} = (1 - \overline{Rv}) \times \Gamma \text{CAN}$$

Din relația de mai sus putem deduce că riscul este cu atât mai mare cu cât variabilitatea cifrei de afaceri nete și marja asupra cheltuielilor variabile sunt mai mari.

b) Coeficientul de variație (coeficientul lui Pearson) calculat pentru rezultatul exploataării, notat „Cv” se exprimă astfel:

$$Cv \% = \frac{\Gamma \text{REXP}}{\text{REXP}} \times 100$$

Cu ajutorul lui se poate cuantifica starea de risc economic în care se află întreprinderile. Astfel, din studii statistice s-a constatat că în funcție de nivelul relativ al coeficientului de variație al rezultatului exploataării, entitățile se pot afla în una din următoarele situații²:

- stabilă, dacă coeficientul de variație este de până la 30 %
- instabilă, dacă coeficientul de variație este de peste 30 %.

Utilizarea metodelor statistice pentru aprecierea nivelului de risc economic la care este supusă o entitate se face cu foarte bune rezultate atunci când se efectuează comparații în timp pentru a se desprinde o tendință de evoluție a acestui indicator.

² În prezentarea evaluării riscului economic cu ajutorul metodelor statistice nu s-a ținut seama de inflație. Pentru o evaluare corectă a riscului financiar în condiții inflaționiste se impune ajustarea prealabilă a rezultatelor în funcție de coeficientul de inflație.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

3. STUDII DE CAZ

Analiza performanțelor financiare

Teste grilă de verificare a cunoștințelor

Partea 1: Teste teoretice

- Sporirea profitului net este determinată de:
 - creșterea veniturilor neimpozabile
 - creșterea cheltuielilor nedeductibile
 - creșterea masei impozabile.
- Scăderea capacității de autofinanțare este determinată de:
 - creșterea veniturilor din vânzări de active;
 - scăderea veniturilor din vânzări de produse finite;
 - scăderea cheltuielilor cu amortizarea immobilizărilor.
- Calitatea performanțelor unei entități este afectată de:
 - Alegerea auditorilor independenți;
 - Ramura în care entitatea își desfășoară activitatea;
 - Metodele contabile utilizate de entitate

1. Disponem de următoarele date: vânzări de mărfuri 8.000 lei; costul mărfurilor vândute 6.000 lei;

vânzări de produse finite 10.000 lei; venituri din redevențe, locații de gestiune, chirii 4.000 lei; subvenții de exploatare aferente materiilor prime 800 lei; producție imobilizată 20.000 lei; producție obținută la cost de producție 40.000 lei; stoc inițial de produse finite 1.000 lei; stoc final de produse finite 32.000 lei; alte venituri din exploatare 10.000 lei; venituri din provizioane privind deprecierea creanțelor clienți 3.000 lei.

Care este mărimea cifrei de afaceri și a veniturilor din exploatare conform reglementărilor în vigoare ?

Rezolvare;

Cifra de afaceri = Venituri din vânzarea mărfurilor	8.000 lei
+ Venituri din vânzarea de produse finite	10.000 lei
+ Venituri din chirii	4.000 lei
=	22.000 lei
Venituri din exploatare = Cifra de afaceri	22.000 lei
+ Venituri din producția de imobilizări	20.000 lei
+ Variația stocurilor de produse finite (Sf1-Sf0)	31.000 lei
+ Alte venituri din exploatare	10.000 lei

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

=

83.000 lei

Entitatea SICOM S.A. prezintă următoarele informații extrase din bilanțuri comparative și Contul de profit și pierdere la data de 31 dec. anul N+1:

- lei-

	N	N+1	Din notele explicative se mai extrag următoarele informații: a) Cheltuielile nedeductibile sunt de 200.000 lei, veniturile neimpozabile sunt de 80.100 lei. b) Datoriile comerciale și cele fiscale au termen de scadență într-un an. c) Cifra de afaceri netă în anul N a fost de 1.000.000 lei d) Cheltuielile cu materiile prime și materialele în anul N au fost de 193.100 lei e) Dividende de plată în anul N+1 120.000 lei
Mijloace fixe	824.000	890.000	
Stocuri de produse finite	150.000	30.000	
Stocuri de materii prime	250.000	270.000	
Clienți	130.000	100.000	
Numerar în casa și banca	20.000	330.000	
Chirii platite cu anticipatie	2.000	1.200	
Efecte comerciale de primit	110.000	100.000	
Efecte comerciale de incasat	20.000	4.000	
Furnizori	84.000	128.000	
Avansuri pt cumparari de stocuri	40.000	60.000	
Efecte comerciale de plătit	160.000	60.000	
Taxe și impozite de plătit	36.000	52.000	
Capital social	500.000	500.000	
Venituri înregistrate în avans	-	100.000	
Rezultat reportat	306.000	425.200	
Credit ipotecar	460.000	520.000	
Vânzări de produse finite		1.081.800	
Vânzări de mărfuri		480.000	
Venituri din chirii		400.000	
Venituri din producția de imobilizări		120.000	
Variația stocurilor		(2.000)	
Pierderi din casarea echipamentelor		6.000	
Cheltuieli privind dobânzile		75.200	
Cheltuieli cu materii prime și materiale		347.600	
Cheltuieli cu mărfurile		240.000	
Cheltuieli cu salariile personalului și asimilate		525.000	
Cheltuieli cu impozite și taxe		258.400	
Cheltuieli cu lucrările și serviciile executate de terți		200.000	
Cheltuieli cu amortizarea imobilizărilor (exploatare)		120.000	

UNIUNEA EUROPEANĂ

 MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

 FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

 INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

 MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

 CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

2. Să se aranjeze elementele componente ale poziției financiare și performanțelor financiare conform schemelor de bilanț și Cont de Profit și Pierdere în vigoare.

3. Valoarea adăugată creată de entitate în anul curent (N+1) este pozitivă și este de:

- a) 240.000 lei
- b) 1.052.200 lei
- c) 1.292.200 lei

Rata profitabilității activelor în anul curent este :

- a) 25,22 %;
- b) 29,66 %;
- c) 10,5 %.

Coeficientul de capitalizare bursieră evoluează:

- a) favorabil;
- b) nefavorabil;
- c) se menține.

Indicatorul „EPS” a evoluat:

- a) favorabil acționarilor;
- b) nefavorabil acționarilor;
- c) favorabil managerilor.

Să se aranjeze elementele componente ale poziției financiare și performanțelor financiare conform schemelor de și Cont de Profit și Pierdere în vigoare.

Valoarea adăugată este de:

- a) 120.000 lei ;
- b) 680.000 lei;
- c) 560.000 lei.

Răspunsuri la testul preliminar de verificare a cunoștințelor

Partea 1: Teste teoretice

1. b) 2. a) , c) 3. b) 4. b) 5. c) 6. b), c 7. b) 8. a) 9. b) 10. c)

Partea 2: Teste practice

Contul de Profit si pierdere

-lei-

	N+1
1. Cifra de afaceri neta	<u>1.961.800</u>
1.1. Venituri din vanzari de produse finite	1.081.800
1.2. Venituri din vanzari de marfuri	480.000
1.3. Venituri din chirii	400.000
2. Variatia stocurilor	(2000)
3. Venituri din productia de imobilizari	120.000
A. Venituri din exploatare	<u>2.079.800</u>
1. Cheltuieli cu materiile prime si materialele	347.600
2. Cheltuieli cu marfurile	240.000
3. Cheltuieli cu salariile personalului	525.000
4. Cheltuieli cu impozite si taxe	258.400
5. Cheltuieli cu lucrari si servicii executate de terti	200.000

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

6. Pierderi din casarea imobilizarilor	6.000
7. Cheltuieli cu amortizarea imobilizarilor	120.000
B. Cheltuieli din exploatare	1.697.000
I. Rezultat din exploatare (A-B)	382.800
C. Venituri financiare	-
D. Cheltuieli financiare	<u>75.200</u>
1. Cheltuieli cu dobanzile	75.200
II. Rezultat financiar (C-D)	(75.200)
E. Venituri extraordinare	-
F. Cheltuieli extraordinare	-
III. Rezultat extraordinar (E-F)	-
IV Rezultatul brut al exercitiului	307.600
V Impozit pe profit	68.400
VI Rezultatul net al exercitiului	239.200

Profitul impozabil = Rezultatul brut al exercitiului + Cheltuieli nedeductibile - Venituri neimpozabile = 307.600 + 200.000 - 80.100 = 427.500

Impozitul pe profit = 427.500 x 16 % = 68.400

15. $I_{CAN} = 196,18\%$, $I_{SMP} = 108\%$, $I_{CM} = 180\%$.

Deci ne aflam in situatia:

$I_{SMP} > 100\%$, $I_{CM} > 100$, $I_{CAN} > 100$ si $I_{CAN} > I_{CM}$ rezulta varianta b).

16. $VA_{N+1} = MC_{N+1} + MI_{N+1}$

$MC_{N+1} = VM_{N+1} - CD_{N+1} = 480.000 - 240.000 = 240.000$ lei

$MI_{N+1} = Q_{exN+1} - (CM_{N+1} + Lt_{N+1}) = (1.081.800 + 400.000 - 2.000 + 120.000) - (347.600 + 200.000) = 1.599.800 - 547.600 = 1.052.200$ lei

$VA_{N+1} = 240.000 + 1.052.200 = 1.292.200$ lei rezulta varianta c)

17. $I_{DC} = 77\%$ rezulta ca are loc o diminuare a datoriilor comerciale in anul N+1 fata de anul N.

$K_{DC_{N+1}} = \frac{CAN_{N+1}}{DC_{N+1}} = \frac{1.961.800}{188.000} = 10,4$ - viteza de rotatie a datoriilor comerciale este de 10,4 rotatii pe an in anul N+1

$K_{DC_N} = \frac{CAN_N}{DC_N} = \frac{1.000.000}{244.000} = 4,09$ - viteza de rotatie a datoriilor comerciale este de 4,09 rotatii pe an in anul N

Deoarece are loc o crestere a vitezei de rotatie a datoriilor comerciale rezulta o renuntare la surse gratuite de finantare, situatie nefavorabila a gestiunii datoriilor comerciale – varianta c).

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

Investește în
OAMENI

$$18. RAFTM = \frac{CPR}{CPM} \times 100$$

$$CPR_N = 806.000, CPR_{N+1} = 925.200 \text{ lei}$$

$$CPM_N = 806.000 + 460.000 = 1.266.000 \text{ lei}$$

$$CPM_{N+1} = 925.200 + 520.000 = 1.445.000 \text{ lei}$$

$$\text{Rezulta } RAFTM_N = 63 \%$$

$$RAFTM_{N+1} = 64 \%$$

Intervalul de siguranță financiară este [50 %-100%].

Rata autonomiei financiare reflectă o evoluție nefavorabilă de la un an la altul însă rămâne încadrată în intervalul de siguranță financiară – varianta a).

$$19.. RLI = \frac{ACR - S}{DCR} \times 100$$

$$ACR = Ac + Cav, ACR_N = 720.000 + 2000 = 722.000 \text{ lei}$$

$$ACR_{N+1} = 894.000 + 1.200 = 895.200 \text{ lei}$$

$$DCR = DTS + Vav, DCR_N = 280.000 + 0 = 280.000 \text{ lei}$$

$$DCR_{N+1} = 240.000 + 100.000 = 340.000 \text{ lei}$$

$$RLI_N = \frac{722.000 - 440.000}{280.000} = 100,7\%$$

$$RLI_{N+1} = \frac{895.200 - 360.000}{340.000} = 157,4\%$$

Rata lichidității intermediare reflectă o acoperire intermediară excedentară în creștere de la un an la altul și peste nivelul prevăzut legal- varianta a).

Analiza fluxurilor de trezorerie

Teste grilă de verificare a cunoștințelor

Partea 1: Teste teoretice

- În Situația fluxurilor de trezorerie suma netă a principalelor componente a fluxurilor de trezorerie va fi egală cu creșterea sau descreșterea:
 - mijloacelor bănești și creanțelor asupra creanțelor;
 - plasamentelor pe termen foarte scurt;
 - numerarului și a echivalentului de numerar.
- Care dintre următoarele operațiuni vor fi declarate operațiuni de finanțare:
 - declararea și plata dividendelor bănești;
 - emisiunea de efecte comerciale;
 - achiziționarea unui brevet.
- Care dintre următoarele operațiuni vor fi declarate operațiuni de investiții:
 - declararea și plata dividendelor bănești;
 - achiziționarea unui brevet;
 - emisiunea de efecte comerciale;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERȚ ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

4. Care dintre următoarele operațiuni vor fi declarate operațiuni de exploatare
 - a) plata salariilor angajaților;
 - b) plata impozitului pe profit;
 - c) plata furnizorilor de imobilizări.

5. Obiectivul principal al Situației fluxurilor de numerar este de a furniza informații despre:
 - a) rezultatele activității de exploatare dintr-o perioadă de timp;
 - b) situația financiară a unei entități la sfârșitul exercițiului financiar;
 - c) încasările și plățile de mijloace bănești ale entității, în cursul exercițiului financiar.

6. Echivalentele de numerar cuprind:
 - a) creanțele asupra clienților;
 - b) plasamentele pe termen lung;
 - c) plasamentele pe termen scurt.

7. Care dintre operațiunile de mai jos au efecte pozitive asupra fluxurilor de numerar:
 - a) majorarea termenelor de încasare a creanțelor comerciale;
 - b) diminuarea ciclului de fabricație al produselor;
 - c) creșterea vitezei de rotație a datoriilor față de furnizori.

8. Care dintre operațiunile de mai jos au efecte pozitive asupra fluxurilor de numerar:
 - a) aplicarea metodei de amortizare accelerate;
 - b) aplicarea metodei FIFO de evaluare a stocurilor la ieșirea din patrimoniu;
 - c) aplicarea unor termene mai puțin relaxate de încasare a creanțelor.

9. Care dintre operațiunile de mai jos au efecte negative asupra fluxurilor de numerar:
 - a) aplicarea metodei de amortizare accelerate;
 - b) aplicarea metodei LIFO de evaluare a stocurilor la ieșirea din patrimoniu;
 - c) aplicarea unor termene mai puțin relaxate de încasare a creanțelor.

10. Care dintre operațiunile de mai jos au efecte negative asupra fluxurilor de numerar:
 - a) majorarea termenelor de încasare a creanțelor comerciale;
 - b) diminuarea ciclului de fabricație al produselor;
 - c) creșterea vitezei de rotație a datoriilor comerciale concomitent cu diminuarea vitezei de rotație a creanțelor comerciale

11. Care dintre următoarele operațiuni vor fi declarate operațiuni de finanțare:
 - a) plata ratelor de credit;
 - b) plata unei rate de leasing financiar;
 - c) plata unei rate de leasing operațional;

UNIUNEA EUROPEANĂ

 MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
 PROTECȚIEI SOCIALE
 AMPOSDRU

 FONDUL SOCIAL EUROPEAN
 POS DRU
 2007-2013

 INSTRUMENTE STRUCTURALE
 2007-2013

 MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
 PROTECȚIEI SOCIALE
 CIR POSDRU NV

 CAMERA DE COMERȚ ȘI
 INDUSTRIE A JUDEȚULUI
 SALAJ

Investește în
OAMENI

12. Care dintre următoarele operațiuni vor fi declarate operațiuni de exploatare
- plata salariilor angajaților;
 - plata impozitului pe profit;
 - plata ratei de leasing operațional.
13. Care dintre următoarele operațiuni vor fi declarate operațiuni de exploatare
- plata avansurilor chenzinale;
 - plata dividendelor;
 - plata ratei de leasing financiar.
14. Care dintre următoarele operațiuni vor fi declarate operațiuni de exploatare:
- plata furnizorilor de imobilizări;
 - plata dividendelor;
 - plata ratei de leasing operațional.
15. Care dintre următoarele operațiuni vor fi declarate operațiuni de exploatare
- încasarea unui cec;
 - emisiunea unui bilet la ordin ce vizează plata unui furnizor de materiale;
 - plata dobânzilor bancare.

Partea 2: Teste practice

1. Se cunosc următoarele informații referitoare la încasările și plățile din cursul exercițiului financiar N (lei):

- Încasări de la clienți 10.000;
- Încasări din vânzarea de titluri de plasament 400;
- Cheltuieli cu salariile 1.000;
- Plăți către furnizorii de stocuri 800;
- Încasări din emisiunea de obligațiuni 1.400;
- Încasări din vânzarea de imobilizări corporale 1.800;
- Utilaje deținute în leasing financiar 4.000;
- Încasări din credite primite de la bănci 600;
- Plăți de dobânzi 200;
- Încasări de dividende 400;
- Plăți către furnizorii de imobilizări 3.600;
- Impozit pe profit plătit 500;
- Salarii plătite 600;
- Lichidități la începutul anului 3.000.

Să se întocmească tabloul fluxurilor de trezorerie conform reglementărilor legale în vigoare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Răspunsuri la testul preliminar de verificare a cunoștințelor

Partea 2: Teste practice

1. Pe baza informațiilor prezentate se poate proceda la întocmirea tabloului fluxurilor de trezorerie prin metoda directă astfel:

-lei-

Tabloul fluxurilor de trezorerie	
<i>Fluxuri din activitatea de exploatare:</i>	
Încasări de la clienți	10.000
Plăți către furnizorii de stocuri	(800)
Salarii plătite	(600)
Plăți de dobânzi	(200)
Impozit pe profit plătit	1.000
A. Flux net de trezorerie din activitatea de exploatare	7.900
<i>Fluxuri din activitatea de investiții:</i>	
Încasări din vânzarea de imobilizări corporale	1.800
Încasări din vânzarea de titluri de plasament	400
Încasări din dividende	400
Plăți către furnizorii de imobilizări	(3.600)
B. Flux net de trezorerie din activitatea de investiții	(1.000)
<i>Fluxuri din activitatea de finanțare:</i>	
Încasări din emisiunea de obligațiuni	1.400
Încasări din credite primite de la bănci	600
C. Flux net de trezorerie din activitatea de finanțare	2.000
D. Variația lichidităților (A+B+C)	8.900
E. Lichidități la începutul anului	3.000
F. Lichidități la sfârșitul anului	11.900

Aplicație practică privind întocmirea și analiza unei situații a fluxurilor de trezorerie

În scopul exemplificării modului de întocmire și interpretare a unui tablou de flux de trezorerie conform reglementărilor în vigoare, vom prezenta următoarele informații extrase din situațiile financiare ale entității Alfa:

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Bilanț simplificat la data de 31 dec. Anul N

- lei-

	Anul N-1	Anul N	Modificare
A. ACTIVE			
I. Active imobilizate			
Terenuri	127.000	115.000	(12.000)
Mijloace fixe	437.000	612.000	175.000
Total active imobilizate	564.000	727.000	163.000
II. Active circulante			
Stocuri	110.000	144.000	34.000
Creanțe	55.000	47.000	(8000)
Trezorerie	15.000	46.000	31.000
Total active circulante	180.000	237.000	57.000
III. Cheltuieli în avans	5.000	1.000	(4.000)
TOTAL ACTIVE	749.000	965.000	216.000
B. DATORII			
I. Datorii pe termen scurt			
Furnizori	43.000	50.000	7.000
Datorii acumulate	9.000	12.000	3.000
Impozit pe profit de plătit	5.000	3.000	(2.000)
Total datorii pe termen scurt	57.000	65.000	8.000
II. Total datorii pe termen lung			
Obligațiuni de plătit	245.000	295.000	50.000
Total datorii pe termen lung	245.000	295.000	50.000
TOTAL DATORII	302.000	360.000	58.000
C. Capital propriu			
Capital social	200.000	276.000	76.000
Prime legate de capital	115.000	189.000	74.000
Rezultat reportat	132.000	140.000	8.000
Rezultatul net al exercițiului	14.000	16.000	2.000
Repartizarea profitului	(14.000)	(16.000)	(2.000)
TOTAL CAPITAL PROPRIU	447.000	605.000	58.000

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERȚ ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013” „Investește în oameni!”

Contul de Profit și Pierdere simplificat la data de 31. dec. Anul N

- lei-

	Anul N
Cifra de afaceri netă	693.000
Cheltuieli cu materii prime și materiale	(400.000)
Cheltuieli cu servicii prestate	(120.000)
Alte cheltuieli de exploatare care nu intră în costuri inclusiv cheltuieli cu amortizarea de 37.000 lei	(147.000)
Câștiguri din vânzarea activelor cedate	9.000
Rezultat din exploatare	40.000
Cheltuieli privind dobânzile	(23.000)
Venituri din dobânzi	6.000
Rezultat financiar	(17.000)
Rezultatul brut al exercițiului	23.000
Impozit pe profit	7.000
Rezultatul net al exercițiului	16.000

Din notele la situațiile financiare sau din evidențele contabile se mai colectează următoarele informații suplimentare necesare întocmirii tabloului fluxului de trezorerie:

- S-au achiziționat terenuri în valoare de 78.000 lei.
- S-au cedat terenuri la prețul de 102.000 lei. Aceste investiții au costat 90.000 lei. Se obțin astfel câștiguri din vânzarea terenurilor în sumă de 12.000 lei.
- S-au achiziționat clădiri și utilaje în valoare de 120.000 lei.
- S-au vândut utilaje și instalații care au costat 10.000 lei și aveau o amortizare cumulată de 2.000 lei, la prețul de 5.000 lei. Se obțin astfel pierderi din vânzarea acestora în sumă de 3.000 lei.
- Costul bunurilor vândute este de 520.000 lei.
- S-au emis la valoarea nominală obligațiuni în sumă de 100.000 lei în schimbul unui utilaj, în cadrul unei operațiuni nemonetare.
- S-a restituit la scadență valoarea unor obligațiuni în sumă de 50.000 lei.
- S-au emis 15.200 de acțiuni obișnuite, cu valoare nominală de 5 mii lei la prețul de 150.000 lei.
- S-au plătit dividende în sumă de 8.000 lei.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013” „Investește în oameni!”

I. Utilizând metoda indirectă modalitatea de construcție a tabloului de flux de trezorerie se prezintă astfel:

Tabloul fluxurilor de trezorerie	
Rezultatul net	16.000
Ajustări:	
* Privind capitalul circulant	
- Δ Creanțe	+ 8.000
- Δ Stocuri	- 34.000
- Δ Cheltuieli în avans	+4.000
+ Δ Datorii comerciale	+7.000
+ Δ Datorii acumulate (altele decât impozitul pe profit)	+ 3.000
+ Δ Veniturilor în avans	0
+ Δ Impozitului pe profit	- 2.000
a) Total ajustări privind capitalul circulant	-14.000
* Privind elementele nemonetare (amortizări și provizioane)	
+ Cheltuieli cu amortizarea	+ 37.000
+ Cheltuieli cu provizioanele	0
- Venituri din provizioane	0
b) Total ajustări privind elementele nemonetare	+ 37.000
* Privind operațiile de investiții-finanțare	
- Câștiguri din vânzarea terenurilor	-12.000
+ Pierderi din vânzarea utilajelor și instalațiilor	+ 3.000
c) Total ajustări privind operațiile de investiții-finanțare	-9.000
A. Flux net de trezorerie din activitatea de exploatare (a+b+c)	30.000
- Cumpărări de terenuri	- 78.000
+ Vânzări de terenuri	+102.000
- Cumpărări de clădiri și utilaje	-120.000
+Vânzări de clădiri și utilaje	+ 5.000
B. Flux de numerar din activitatea de investiții	- 91.000
- Rambursarea obligațiunilor	- 50.000
+ Emisiune de acțiuni	150.000
- Dividende plătite	- 8.000
C. Flux de numerar din activitatea de finanțare	92.000
FLUX DE TREZORERIE TOTAL (A+B+C)	31.000
Trezorerie la sfârșitul anului	46.000
Trezorerie la începutul anului	15.000
Variația trezoreriei	-31.000

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Se mai cunosc următoarele informații:

- Dividendele plătite (8.000 lei) sunt încadrate la activitatea de finanțare.
- Nu există dobânzile și dividendele încasate. Dacă ar fi existat ar fi fost raportate în cadrul activității de investiții.
- Am presupus că nu entitatea nu a contractat credite bancare și deci nu are de plătit dobânzi. Dacă ar fi contractat un credit bancar, acesta ar fi majorat intrările de numerar din activitatea de finanțare iar dobânda plătită ar fi afectat fluxul de numerar din exploatare.
- Entitatea Alfa a încasat în întregime dobânzile în anul curent (în sumă de 6.000 lei).
- Dividendele încasate sunt egale cu veniturile din dividende (sunt nule în cazul nostru) iar dobânzile plătite coincid cu cheltuielile cu dobânzile (23.000 lei).

II. Analiza și interpretarea situației fluxurilor de trezorerie

❖ *La nivelul întregii activități* constatăm că resursele entității se gestionează eficient în exercițiul financiar N generând un flux de trezorerie excedentar de 31.000 lei.

❖ *La nivelul celor trei activități* situația se prezintă diferențiat astfel:

- Activitatea de exploatare a generat un flux de numerar excedentar în sumă de 30.000 lei deci putem aprecia că activitatea de exploatare a entității s-a derulat în condiții de eficiență.
- Activitatea de investiții s-a finalizat cu deficit de trezorerie de 91.000 lei; Situația este normală și explicabilă atunci când managementul decide aplicarea unei politici investiționale accentuate la nivelul perioadei de analiză respective.
- Activitatea de finanțare generează excedent de trezorerie de 92.000 lei ceea ce reflectă un grad mai accentuat de apelare la surse de finanțare comparativ cu gradul de rambursare și remunerare al acestora. Remarcăm că finanțarea s-a realizat prin majorare de capital social.

❖ *Analizând fluxul de trezorerie generat de activitatea de exploatare* se poate constata că entitatea a generat astfel de fluxuri în sumă de 30.000 lei ceea ce reprezintă un nivel favorabil dacă îl comparăm cu nivelul profitului net de 16.000 lei.

Factorii cu *influență pozitivă* asupra fluxurilor de trezorerie din activitatea de exploatare sunt reprezentați de:

- Diminuarea volumului creanțelor cu 8.000 lei
- Diminuarea cheltuielilor în avans cu 4.000 lei.
- Creșterea datoriilor entității altele decât impozitul pe profit cu 11.000 lei.
- Nivelul cheltuielilor cu amortizarea de 37.000 lei.
- Pierderi din vânzarea imobilizărilor corporale în sumă de 3.000 lei .

Se poate constata că factorul cu influența cea mai *semnificativă asupra* creșterii fluxurilor de lichidități din exploatare îl reprezintă cheltuielile cu amortizarea și deoarece aceste cheltuieli nu necesită o ieșire de numerar, ele reprezintă principala cauză a diferenței dintre profitul net și fluxurile de trezorerie ale activității de exploatare.

Factorii cu *influență negativă* asupra fluxurilor de trezorerie aferente exploatării constau în:

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Investește în
OAMENI

- Creșterea volumului stocurilor cu 34.000 lei.
- Diminuarea datoriei privind impozitului pe profit în sumă de 2.000 lei.
- Realizarea unor câștiguri din vânzarea terenurilor în valoare de 12.000 lei.

Se constată că factorul cu influența cea mai pregnantă în diminuarea fluxurilor de trezorerie generate de activitatea de exploatare îl reprezintă creșterea semnificativă a nivelului stocurilor. În anii următori trebuie acordată o atenție deosebită acestui aspect iar dacă volumul vânzărilor nu va crește pe seama stocurilor formate vor trebui luate măsuri de reducere a lor (acordarea unor reduceri de preț semnificative, penetrarea altor segmente de piață, promovarea unui marketing mai eficient etc.).

- ❖ Investitorii în capitalul societății Alfa ar fi interesați să compare fluxurile de trezorerie generate de activitatea de exploatare cu dividendele achitate în secțiunea „finanțare” pentru a vedea dacă entitatea are suficiente lichidități pentru a le remunera investiția. Situația entității este bună din acest punct de vedere deoarece fluxurile de trezorerie generate de activitatea de exploatare sunt suficient de mari (30.000 lei) pentru a acoperi dividendele de plată către acționari (în sumă de 6.000 lei) rămânând disponibilă o sumă semnificativă (22.000 lei) pentru alte utilizări.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013” „Investește în oameni!”

Analiza riscurilor entității

Aplicație practică privind analiza riscului economic

Problema 1

Presupunem că entitatea X produce și comercializează un singur sortiment de produs în următoarele condiții:

- preț de vânzare unitar de 160 lei;
- cost variabil unitar de 110 lei;
- cheltuieli fixe totale de 80.000lei.

Determinați care este pragul de rentabilitate în unități fizice și valorice, la care rezultatul obținut este nul

Rezolvare:

☛ Pragul de rentabilitate în unități fizice realizat de entitatea X va fi de :

$$Q^* = \frac{CF}{P_{vu} - C_{vu}} = \frac{80.000}{160 - 110} = 3.200 \text{ buc}$$

La un volum al produselor realizate de 3.200 buc. profitul este nul. Orice unitate de produs realizată peste acest nivel va aduce un profit în timp ce nerealizarea cel puțin a nivelului de 3.200 buc. va aduce pierdere.

☛ În unități valorice pragul de rentabilitate realizat de societatea X va fi de:

$$CA^* = \frac{CF}{1 - R_v} = \frac{80.000}{1 - \frac{110}{160}} = \frac{80.000}{1 - 0,6875} = 256.000 \text{ lei}$$

Prin urmare la un volum al vânzărilor de 256.000 lei profitul este nul.

Problema 2

Presupunem situația în care entitatea X fabrică 2 sortimente de produse A și B în următoarele condiții:

Indicatori	Sortimentul A	Sortimentul B	Total
1. Cheltuieli fixe (lei)	-	-	97.500
2. Greutate specifică planificată (pondere sortimentală)	40 %	60 %	100 %
3. Preț de vânzare unitar (lei/produs)	160.000	120.000	-
4. Cheltuieli variabile (lei/produs)	110.000	80.000	-

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Apreciați care este pragul de rentabilitate la care societatea înregistrează un rezultat nul.

Rezolvare:

Pe baza datelor din tabelul de mai sus rata medie a cheltuielilor variabile va fi:

$$\bar{R}_v = \sum_{i=1}^n p_{ix} \frac{Ch_{vi}}{CAN_i} = 0,4x \frac{110.000}{160.000} + 0,6x \frac{80.000}{120.000} = 0,675$$

Deci cifra de afaceri critică va fi de:

$$CA^* = \frac{CF}{1 - 0,675} = \frac{97.500}{0,325} = 300.000 \text{ lei unde}$$

La un volum al vânzărilor de 300.000 lei se obține un rezultat nul. Pentru a fi profitabilă societatea va trebui să realizeze un volum al vânzărilor peste 300.000 lei în perioada de analiză luată în calcul.

Problema 3

În condițiile date la problema 2 și presupunând ca în anul N cifra de afaceri realizată de societatea X este de 350.000 lei apreciați categoria de risc economic în care se încadrează societatea la momentul respectiv.

Rezolvare:

a) Indicatorul de poziție:

• în mărimi absolute (flexibilitatea absolută) va fi de:

$$\alpha = 350.000 - 300.000 = 50.000 \text{ lei.}$$

• în mărimi relative (coeficientul de volatilitate) va fi de

$$\alpha' = \frac{CAN - CAN^*}{CAN^*} \times 100 = \frac{350.000 - 300.000}{300.000} \times 100 = 16,66\%$$

Entitatea X realizează un volum de activitate cu 50.000 000 lei mai mare decât nivelul critic. Se poate constata că starea entității X este una relativ stabilă din punct de vedere a riscului economic la care este supusă.

b) Coeficientul de elasticitate al profitului „e” va fi:

$$e = \frac{CAN}{CAN - CAN^*} = \frac{350.000}{350.000 - 300.000} = 7$$

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Problema 4

Presupunând următoarea situație comparativă evaluați care din cele două entități X și Y prezintă un risc economic mai redus.

	Entitatea X			Entitatea Y		
	Sortimentul A	Sortimentul B	Total	Sortimentul A	Sortimentul B	Total
1. Cheltuieli fixe	-	-	97.500	-	-	81.250
2. Cantitate vândută	1029	1.544*	2.573	1029	1.544*	2.573
3. Preț de vânzare unitar	160	120	-	160	120	-
4. Cifra de afaceri	164.640	185.360*	350.000	164.640	185.360 *	350.000
5. Cheltuieli variabile unitare	110	80	-	110	80	-
6. Cheltuieli variabile totale	113.190	123.520	236.710	113.190.00	123.520.000	236.710
7. Total cheltuieli de exploatare (1+6)	-	-	334.210	-	-	334.210
8. Rezultatul exploatării (4-7)	-	-	15.790	-	-	15.790

* Valoare obținută prin aproximare.

Rezolvare:

În tabelul de mai jos reflectăm valorile indicatorilor de risc economic obținute:

Indicator risc economic	Entitatea X	Entitatea Y
Prag de rentabilitate global (lei)	300.000	250.000
Indicatorul de poziție:		
- absolut („ α ”) - lei	50.000	100.000
- relativ („ α' ”) - %	16,66	40
Coeficientul de elasticitate „ e ”	7	2,5

Se constată din cele de mai sus că la același volum și structură a activității (același volum și structură a cifrei de afaceri) și în condițiile unui același volum al cheltuielilor totale riscul economic diferă semnificativ de la o entitate la alta. Astfel societatea Y care prezintă un nivel al cheltuielilor fixe mai redus are o capacitate de adaptare la cerințele pieței mai mare (indicatorul de poziție absolut și relativ sunt mai mari) iar sensibilitatea rezultatului exploatării la variația nivelului de activitate este mult mai mică (coeficientul de elasticitate-e este sensibil diminuat). Un nivel al

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

cheltuielilor fixe de 81.250lei asigură de asemenea entității un nivel confortabil de protejare împotriva riscului exploatării.

În general desfășurarea unei activități economice cu costuri fixe diminuate asigură entității o diminuare a riscului exploatării.

Problema 5

Pe baza informațiilor statistice reflectate în tabelul de mai jos care redau situația financiară a entității X de-a lungul ultimilor săi 5 ani de activitate, apreciați riscul de exploatare la care este expusă activitatea acestei societăți.

- lei-

Indicatori	Anul N+1	Anul N+2	Anul N+3	Anul N+4	Anul N+5
1. Cheltuieli fixe	97.500	97.500	97.500	97.500	97.500
2. Cheltuieli variabile totale	236.710	179.550	252.000	214.500	185.600
3. Rata medie a cheltuielilor variabile	0,675	0,525	0,7	0,65	0,58
4. Cifra de afaceri	350.000	342.000	360.000	330.000	320.000
5. Rezultatul exploatării (4-1-2)	15.790	64.950	10.500	18.000	36.900

Rezolvare:

Pentru exemplificarea metodelor statistice în aprecierea riscului exploatării al unei entități vom considera situația financiară a entității X de-a lungul ultimilor săi 5 ani de activitate reflectată prin următorii indicatori:

Rezultatul exploatării determinat în medie pe cei 5 ani este:

$$\overline{\text{REXP}} = \frac{146.140}{5} = 29.228 \text{ lei.}$$

Abaterea medie pătratică a rezultatului exploatării este: $\Gamma^2 \text{ REXP} = 398.461.336$

De unde rezultă $\Gamma \text{ REXP} = 19.961$.

Coeficientul de variație Cv de 68,3 % de unde deducem că starea de risc economic a entității X este destul de instabilă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

Previziunea situațiilor financiare

Aplicație practică privind analiza riscului financiar

Problema 1

Determinați pragul de rentabilitate global care ține seama de activitatea financiară în aprecierea riscului financiar pe baza datelor societății X prezentate mai jos:

-lei-

Indicatori	Total
1. Cheltuieli fixe	97.500
2. Rata medie a cheltuielilor variabile	0,675
3. Cifra de afaceri	350.000
4. Rezultatul exploatării	15.790
5. Cheltuieli cu dobânzile (calculate la o rată medie a dobânzii bancare de 10 %)	13.000
6. Total activ bilanțier	500.000

Rezolvare:

Cifra de afaceri critică va fi de:

$$CA^* = \frac{97.5000 + 13.000}{1 - 0,675} = \frac{110.500}{0,325} = 340.000 \text{ lei unde}$$

Problema 2

În condițiile date la problema 1 și presupunând ca în anul N cifra de afaceri realizată de societatea X este de 350.000lei apreciați categoria de risc financiar în care se încadrează societatea la momentul respectiv și efectuați comparații cu riscul economic constat la capitalul precedent.

Rezolvare:

a) Indicatorul de poziție:

☛ Indicatorul de poziție în mărimi absolute (flexibilitatea absolută) va fi de:

$$\alpha = 350.000 - 340.000 = 10.000 \text{ lei.}$$

☛ Indicatorul de poziție în mărimi relative (coeficientul de volatilitate) va fi de

$$\alpha' = \frac{CAN - CAN^*}{CAN^*} \times 100 = \frac{350.000 - 340.000}{340.000} \times 100 = 2,94\%$$

Societatea X realizează un volum de activitate cu 10.000 000 lei mai mare decât nivelul critic. Starea de risc financiar este destul de precară deoarece nivelul coeficientului de volatilitate este cu

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

mult sub 10 %. În condițiile menținerii volumului valoric al activității societatea va trebui să renunțe sau să-și diminueze îndatorarea financiară pentru a-și asigura un nivel confortabil de risc financiar

b) Coeficientul de elasticitate al profitului „e” va fi de

$$e = \frac{CAN}{CAN - CAN^*} = \frac{350.000}{350.000 - 340.000} = 35$$

Comparativ, starea de risc economic și financiar apreciată cu ajutorul pragului de rentabilitate, la nivelul societății analizate, se prezintă astfel:

Indicatori	Risc economic	Risc financiar
1. Prag de rentabilitate global	300.000	340.000
2. Indicator de poziție:		
- în mărime absolută	50.000	10.000
- în mărime relativă	16,66 %	2,94 %
3. Coeficientul de elasticitate	7	35

Dacă din punct de vedere al activității de exploatare starea de risc era relativ stabilă luând însă în considerare și aspectul costurilor finanțării acesteia situația este sensibil înrăutățită. Indicatorul de poziție calculat prin luarea în considerare al aspectului îndatorării cunoaște o diminuare accentuată în timp ce sensibilitatea profitului la variația nivelului de activitate crește într-un ritm accentuat.

Problema 3

Pe baza datelor de la problema 1 evaluați riscul financiar al entității X prin prisma efectului de levier financiar.

Rezolvare:

$$RRE = \frac{RBDI}{AB} \times 100 = \frac{15.790}{500.00} \times 100 = 0,03 \times 100 = 3\%$$

Se constată că rata rentabilității economice este de 3 % cu mult sub nivelul ratei medii a dobânzii la finanțare ceea ce semnifică o stare de risc financiar precară, impunându-se imediat renunțarea la finanțarea prin împrumut în favoarea unor surse de finanțare minime.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Aplicație practică privind aplicarea metodei „procent din vânzări”.

Să se întocmească situațiile financiare previzionate pentru anul N+1 pe baza situațiilor financiare ale anului N prezentate în mod simplificat astfel:

Bilanț simplificat la 31. dec anul N

- lei-

Active imobilizate	300.000
Active circulante	390.000
Stocuri	200.000
Efecte comerciale de primit	170.000
Disponibilități bănești	20.000
Total active	690.000
Efecte comerciale de plătit	100.000
Impozite și salarii de plătit	50.000
Datorii curente	150.000
Obligațiuni ipotecare	140.000
Total datorii	290.000
Capital social	200.000
Rezultat reportat	200.000
Rezultatul net al exercițiului	10.000
Repartizarea rezultatului	(10.000)
Total capital propriu	400.000
Total resurse	690.000

Contul de Profit și Pierdere simplificat la 31. dec. Anul N

- lei-

Cifra de afaceri netă	1.000.000
Consumuri materiale și de servicii	700.000
Cheltuieli cu amortizarea	20.000
Pierderi din cedarea activelor	168.000
Rezultatul exploatării	112.000
Venituri financiare	36.000
Cheltuieli cu dobânzile	100.000
Rezultat financiar	(64.000)
Rezultat curent	48.000
Rezultat brut al exercițiului	48.000
Impozit pe profit	8.000
Rezultat net al exercițiului	40.000

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

De asemenea se mai cunosc următoarele obiective și restricții care trebuie avute în vedere la proiectarea situațiilor financiare:

- Se urmărește o creștere a cifrei de afaceri netă cu 50 % pentru anul N+1;
- Marja netă a profitului (Profit net/cifra de afaceri netă *100) este menținută și estimată și pe viitor la nivelul de aproximativ de 4 %;
- Din profitul net un procent de 50 % se dorește a se distribui ca dividende;
- Rata lichidității generale nu trebuie să depășească 250 %;
- Gradul de îndatorare (total datorii/total pasiv *100) nu trebuie să depășească 50 %;
- Capacitățile de producție sunt utilizate la întreaga capacitate (creșterea vânzărilor va atrage deci o creștere proporțională a activelor corporale);
- Se urmărește o reducere ponderii cheltuielilor materiale și cu serviciile la 60 % din volumul vânzărilor;
- Se estimează vânzări de active care vor genera pierderi de aproximativ 300.000 lei;
- Veniturile financiare existente în anul N au fost rezultatul unor operațiuni speculative cu acțiuni aferente anului N;
- Alte cheltuieli din exploatare se estimează la 98.571 lei;
- Cota de impozit pe profit este de 16 %.

Rezolvare:

1. Se identifică elementele poziției financiare care variază direct cu vânzările.

Pe cazul nostru este vorba de următoarele elemente de poziție financiară:

- totalul activelor (active imobilizate, active circulante)
- totalul datoriilor curente (efecte comerciale de plătit, impozite și salarii de plătit)

Restul elementelor de poziție financiară evoluează independent de volumul vânzărilor.

2. Se stabilește ritmul de creștere al cifrei de afaceri nete;

Entitatea analizată și-a propus un ritm de creștere al cifrei de afaceri nete la 50 %

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

3. Se previzionează valoarea activelor și a datoriilor care variază direct în funcție de ritmul de creștere al cifrei de afaceri nete.

Elemente de active și datorii care variază proporțional cu vânzările	Valori curent N	an N+1
Active imobilizate	300.000	450.000
Active circulante	390.000	586.000
Stocuri	200.000	300.000
Efecte comerciale de primit	170.000	256.000
Disponibilități bănești	20.000	30.000
Total active	690.000	1.036.000
Efecte comerciale de plătit	100.000	150.000
Impozite și salarii de plătit	50.000	76.000
Datorii curente	150.000	226.000

5. Se determină necesarul suplimentar de resurse pentru echilibrarea activelor cu pasivelor în cadrul bilanțului previzionat.

$$NSR = ACR \times \frac{\Delta CAN}{CAN} + AI \times \frac{\Delta CAN}{CAN} - DCR \times \frac{\Delta CAN}{CAN} - PV \times \frac{\Delta CAN}{CAN} - M * Rap * CAN1 \quad *$$
 (a)

* Am extrapolat ca toate activele curente, activele imobilizate, datoriile curente mai puțin datoriile financiare și provizioanele pentru riscuri și cheltuieli variază direct proporțional cu vânzările.

$$ACR \times \frac{\Delta CAN}{CAN} = 390.000 \times 150 \% = 586.000 \text{ lei}$$

$$AI \times \frac{\Delta CAN}{CAN} = 300.000 \times 150 \% = 450.000 \text{ lei}$$

$$DCR \times \frac{\Delta CAN}{CAN} = 150.000 \times 150 \% = 226.000 \text{ lei}$$

$$PV \times \frac{\Delta CAN}{CAN} = 0$$

Rata de acumulare a profiturilor Rap = 0,5

Marja netă a profitului M = 4 %

CAN1 = 1.000.000 x 150 % = 1.500.000 lei

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013” „Investește în oameni!”

Rezultă că valoarea profitului net în anul N+1 este:

$$PN_1 = M \times CAN_1 = 4 \% \times 1.500.000 = 60.000 \text{ lei (b)}$$

Iar valoarea profitului net rămasă după repartizarea la dividende care va majora valoarea rezultatului reportat va fi:

$$M * Rap * CAN_1 = 4 \% \times 0,5 \times 1.500.000 = 30.000 \text{ lei (c)}$$

Făcând înlocuirile de rigoare în relația 4(a) rezultă un necesar suplimentar de resurse de

$$NSF = 1.036.000 - 226.000 - 30.000 = 780.000 \text{ lei (d)}$$

5. Pe baza restricțiilor avute în vedere se acoperă în mod corespunzător acest necesar prin apelarea la resursele existente iar pentru diferență se apelează la majorarea creditelor bancare pe termen scurt, pe termen lung sau la majorarea capitalului social după caz.

Dacă obligațiunile ipotecare, acțiunile ordinare și profiturile acumulate (rezultatul reportat) rămân la valorile lor din anul N contribuția lor la necesarul de finanțare este de 540.000 lei. De aceea mai este necesară suma de $780.000 - 540.000 = 240.000$ lei.

▷ *Restricțiile privind gradul de îndatorare impun:*

Maximum de datorie permisă = $0,5 * \text{Valoare total activ} = 0,5 * 1.036.000 = 518.000$ lei

Minus : Capital împrumutat estimat deja pentru anul N+1 :

Datorii curente = 226.000 lei

Obligațiuni ipotecare = 140.000 lei

Total = 366.000 lei

Rezultă că maximum de împrumut suplimentar = $518.000 - 366.000 = 152.000$ lei (1)

▷ *Restricțiile privind gradul de lichiditate generală impun:*

Maximum de datorii curente permise = $\text{Active curente permise} / 2,5 = 234.000$ lei

Minus: Datorii curente estimate deja pentru anul N+1 = 226.000 lei

Rezultă că maximum de datorii curente suplimentare = Maximum de datorii curente permise -

Pasive curente estimate deja = $234.000 - 226.000 = 8.000$ lei (2)

▷ *Cerințe de capital propriu*

Avem un total necesar suplimentar de resurse NSF = 240.000 lei corelat cu

(1) Maximum de împrumut suplimentar permis = 152.000 lei

Rezultă capitalul propriu necesar = $240.000 - 152.000 = 88.000$ lei

Necesarul suplimentar de resurse de 240.000 lei se va acoperi ordinea de mai jos astfel:

a) Datorii pe termen scurt = 8.000 lei

b) Datorii pe termen lung = 144.000 lei

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

c) Capital propriu suplimentar = 88.000 lei.

Ca atare în bilanțul previzionat valorile datoriilor pe termen scurt, pe termen lung și capitalurile proprii se vor majora corespunzător cu valorile prevăzute mai sus.

6. Se pun în evidență efectele pe care le generează sursele suplimentare de finanțare.

În calculele efectuate până acum nu am luat în considerare efectele pe care le generează sursele suplimentare de finanțare. Este vorba despre dobânda suplimentară de plătit care apare odată cu creditele suplimentare sau dividendele de plătit în plus odată cu emisiunea și vânzarea de noi acțiuni.

În acest caz, presupunem că valoarea creditelor contractate atrage o cheltuială cu dobânda de 4.000 lei. De asemenea presupunem că noua emisiune de acțiuni se vinde la sfârșitul anului astfel încât nu se vor plăti dividende suplimentare.

În acest caz rezultatul brut estimat înainte de impozitare și înainte de luarea în considerare a cheltuielilor cu dobânzile este de:

$$60.000 \text{ lei} / (1-16\%) = 71.429 \text{ lei (a)}$$

După luarea în considerare a cheltuielilor cu dobânzilor rezultatul brut al exercițiului previzionat pentru anul N+1 devine:

$$\text{RBE1} = 71.429 - 4.000 = 67.429 \text{ lei (b)}$$

Iar rezultatul net în condițiile în care toate cheltuielile sunt deductibile și toate veniturile sunt impozabile devine:

$$\text{RNE1} = 67.429 (1 - 16\%) = 56.640 \text{ lei (c)}$$

Astfel valoarea de 60.000 lei cât reprezenta valoarea rezultatului net al exercițiului în varianta înainte de deducerea dobânzilor aferente creditelor contractate în anul N+1, se diminuează la 56.640 lei după luarea în considerare a cheltuielilor cu dobânda.

În condițiile în care 50 % din profitul net se distribuie la dividende și nu există alte repartizări rezultă ca rezultatul reportat pentru anul N+1 se va majora doar cu valoarea de :

$$50\% \times 56.640 = 28.320 \text{ lei (d)}$$

În concluzie valoarea de 30.000 lei cât reprezenta valoarea cu care se majora rezultatul reportat în varianta înainte de deducerea dobânzilor aferente creditelor contractate în anul N+1, se diminuează la 28.320 lei după luarea în considerare a cheltuielilor cu dobânda.

Ca atare disponibilitățile bănești vor fi afectate de valoarea dobânzii plătite (4.000 lei) în minus și în plus cu câștigul realizat din deductibilitatea dobânzilor de 4.000 lei x 16 % = 640 lei, pentru jumătatea din valoarea acestora corespunzătoare ratei de acumulare a profiturilor de 50 % adică:

$$\text{Disponibilități bănești în N+1} = 30.000 - (4.000 - 640) / 2 = 28.320 \text{ (e)}$$

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

7. Se întocmește Bilanțul previzionat pentru anul N+1.

A. Bilanțul simplificat previzionat pentru la 31. dec anul N+1

	Anul N	Anul N+1*	Explicații ale valorilor obținute pentru N+1*	Anul N+1**	Explicații ale valorilor obținute pentru N+1**
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Active imobilizate	300.000	450.000	Valorile din anul N sunt majorate cu 50 % (ritmul de creștere al cifrei de afaceri nete)	450.000	Se preiau din coloana (4)
Active circulante	390.000	586.000		586.000	
Stocuri	200.000	300.000		300.000	
Efecte comerciale de primit	170.000	256.000		256.000	
Disponibilități bănești	20.000	30.000		28.320	Conform 6.e)
Total active	690.000	1.036.000		1.034.320	Recalculat
Efecte comerciale de plătit	100.000	150.000	Valorile din anul N sunt majorate cu 50 % (ritmul de creștere al cifrei de afaceri nete) plus creșterea cu 8.000 lei rezultată din 5.a))	150.000	Se preiau din coloana (4)
Impozite și salarii de plătit	50.000	76.000		76.000	
Datorii curente	150.000	234.000		234.000	
Obligațiuni ipotecare	140.000	284.000		284.000	
Total datorii	290.000	518.000		518.000	Se preiau din coloana (4)

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

Capital social	200.000	288.000	Valorile din anul N sunt majorate conform 5.c)	288.000	Se preiau din coloana (4)
Rezultat reportat	200.000	230.000	Valoarea din anul N majorată conform 4 (c)	228.320	Valoarea din anul N majorată conform 6(d)
Rezultatul net al exercițiului	40.000	60.000	Valoarea din anul N majorată conform 4.(b)	56.640	Valoarea din anul N+1* modificată conform 6 (c)
Repartizarea rezultatului	(40.000)	(60.000)	-	(56.640)	-
Total capital propriu	400.000	518.000	-	516.320	-
Total resurse	690.000	1.036.000		1.034.320	Recalculat

- lei-

În ce privește **previziunea Contului de Profit și Pierdere** se parcurg următoarele etape:

1. Se identifică elementele de performanță financiară care variază direct cu vânzările.

În cazul nostru este vorba doar despre cheltuielile cu amortizarea. În cazul celorlalte cheltuieli s-au abordat politici de reducere a cheltuielilor deci nu se poate vorbi de o dimensionare a acestora proporțional cu volumul vânzărilor.

2. Se stabilește ritmul de creștere al cifrei de afaceri nete.

Entitatea analizată și-a propus un ritm de creștere al cifrei de afaceri nete la 50 %.

3. Se previzionează valoarea veniturilor și cheltuielilor care variază direct în funcție de ritmul de creștere al cifrei de afaceri nete.

Pe exemplul nostru cheltuielile cu amortizarea de 20.000 lei se majorează cu 50 % rezultând o valoare previzionată a lor de 30.000 lei.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

4. Se previzionează valoarea cheltuielilor și veniturilor care nu variază proporțional cu vânzările conform politicilor stabilite de managementul entității astfel:

Elemente de performanță determinate prin politicile entității	Anul N	Anul N+1	Explicații ale valorilor obținute pentru N+1*
	(1)	(2)	(3)
Cifra de afaceri netă	1000.000	1.500.000	Valoare țintă de realizat
Consumuri materiale și de servicii	700.000	900.000	Valoarea țintită este de 60 % din cifra de afaceri netă
Pierderi din cedarea activelor	168.000	300.000	Valoare stabilită prin politica de investiții
Alte cheltuieli de exploatare	-	98.000	Valoare stabilită de management

5. Se pun în evidență efectele pe care le generează sursele suplimentare de finanțare

Așa cum s-a constatat anterior necesarul suplimentar de resurse atrage după sine apelarea la credite pe termen scurt și lung care implică cheltuieli cu dobânzile anuale de 4.000 lei.

Ca atare în contul de profit și pierdere vor apare în plus cheltuieli cu dobânzile (cheltuieli financiare) în sumă de 4.000 lei. (a)

6. Se întocmește Contul de Profit și Pierdere previzionat pentru anul N+1

B. Contul de Profit și Pierdere simplificat la 31. dec. Anul N și Contul de Profit și Pierdere previzionat simplificat la 31. dec. Anul N+1

	Anul N	Anul N+1	Explicații ale valorilor obținute pentru N+1*
	(1)	(2)	(3)
Cifra de afaceri netă	1000.000	1.500.000	Valoare țintă conform pct. 4
Consumuri materiale și de servicii	700.000	900.000	Valoarea țintită este de 60 % din cifra de afaceri netă, conform pct .4
Cheltuieli cu amortizarea	20.000	30.000	Valoarea din anul N care variază proporțional cu vânzările, conform pct.1
Pierderi din cedarea activelor	168.000	300.000	Valoare stabilită prin politica de investiții, conform pct 4
Alte cheltuieli de exploatare	-	98.571	Valoare fixată prin politicile firmei conform pct.4

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

Investește în
OAMENI

Rezultatul exploatării	112.000	171.429	Recalculat
Venituri financiare	36.000	-	
Cheltuieli cu dobânzile	100.000	104.000	Valoarea din anul N majorată conform 6.a)
Rezultat financiar	(64.000)	(104.000)	
Rezultat curent	48.000	67.429	
Rezultat brut al exercițiului	48.000	67.429	
Impozit pe profit	8.000	10.789	
Rezultatul net al exercițiului	40.000	56.640	

- lei

$$RBE1 = 71.429 - 4.000 = 67.429 \text{ lei}$$

$$RNE1 = 67.429 (1 - 16\%) = 56.640 \text{ lei}$$

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013” „Investește în oameni!”